3e ANNEE. — N° 4-5

PARAIT DEUX FOIS PAR MOIS

30 MAI-15 JUIN 1951

CHEMAREA

"L'APPEL"

Director : N. STEFANESCU GOVORA

Foaie româneasca de lupta anticomunista si antirezistentialista

Motto : *Ce n'est point l'audace que vous avez à vaincre, mais l'hypocrisie.*

SAINT-JUST.

Germanii din Romania

Cea mai numeroasă categorie a emigratiei noastre, o constituiesc fără indoială Germanii din România. Dar după cum neaosii sunt impărtiti in mai multe grupări, să le fie permis si lor să facă acelasi lucru. Altfel nu ar putea face dovada că sunt si Români, nu numai Germani.

Dar dacă fiecare grupare românească are acelasi scop-eliberarea României, deosebirile constând numai in felul in care-si inchipuie că vor contribui la această eliberare dar mai ales in ceiace vor face in Patrie după eliberare, -la Germani deosebirile sunt de altă natură.

Impărtiti in două mari grupări-Sasii si Svabii-, Sasii cu adaptat o lozincă antiromânească : Germani si numai Germani. *Este foarte just că Sasii au destule motive ca să nu iubească emigratia română prea mult : in tară au fost lăsati la totala discretie a ocupantului iar in străinătate comitetele românesti constituite le-au pus eticheta de nazisti si nimeni nu s'a ocupat de soarta lor.*

Dar de ce Sasii confundă comitetele cu poporul in mijlocul căruia au trăit si in mijlocul cărora vor să revină ? Este deasemeni drept că in balamucul pe care il prezintă emigratia româna le vine foarte greu Sasilor să găsească un punct de orientare. Totusi, de aici si până la a lua o pozitie dacă nu dusmănoasă in orice caz de totală indiferentă fată de problemele românesti, este o distantă apreciabilă.

Nu aceiasi atitudine au luat Svabii. Acestia au creiat un comitet la Bielefeld (al Sasilor se găseste la Munchen) si au scos o revistă intitulată « Informationsbrief ». Gruparea Svabilor milita pentru o infrătire cu Românii din emigratie. Dl Lenauhaimer (unul din conducătorii Svabilor) scrisese textual dlui Reimesch unul dintre leaderii Sasilor : « Noi toti (Volksdeutschii ca si Românii) ne găsim in aceiasi căruta. Si numai in aceiasi căruta vom putea reintra pe pământul dulce al României ».

Sasii nu s'au declarat de acord. Prin intrigi au reusit să introducă in comitetul svăbesc oameni de ai lor si au reusit să obtină adoptarea lozincei săsesti : Germani si numai Germani. *Dl Lenauheimer s'a retras si Informationsbrief-ul si-a incetat aparitia.*

Duminică 20 mai a avut loc o mare adunare a Sasilor la Dinkelsbuhl, adunare la care au participat circa 5000 de persoane, printre care si delegatii de Sasi din Austria, Elvetia, Suedia, Statele Unite, etc., precum si un delegat al guvernului de la Bonn. Nu a fost invitat nici un Român.

Deci pe Sasi nu-i interesează Românii.

Nu aceasta este insă atitudinea Svabilor si nici măcar a tuturor Sasilor, trecând peste faptul că Germanii din Austria merg mâna in mâna cu Românii, constituind cea mai puternică si eficace Asociatie numită A.C.R.A.S., actualmente sub presedentia dlui major Werner Roesler.

Dl Lenauheimer primea scrisori numeroase la redactia Informationbrief-ului. Iată un fragment dintr'o asemenea scrisoare : « Citesc Informationbrief-ul cu mare plăcere si interes. Ceiace imi place indeosebi la el este-pe lânga felul nepărtinitor si atot cuprinzător al prezentării preocupărilor patriotice ale grupărilor de colonisti germani din România,- contactul prietenesc pe care il cultivati cu grupările românesti din emigratie. Raporturile

(Urmare in pag. 2.)

PARTIDELE SI RUSIA SOVIETICA

de Pamfil SEICARU

Oricat s'ar parea de paradoxal, oamenii politici ai partidelor burgheze nu au dat fenomenului bolsevic nici o atentie, in afara de aceia pe care obligator trebuia s'o dea siguranta si jandarmeria. In toamna anului 1929, C. Argetoianu aresta pe toti conducatorii miscării comuniste. Nu au mai fost dupa aceia decat doua incercari, una terorista, atentatul organizat de Max Goldstein la Senat si una insurectionala, revolta de la Tatar Bunar la 1924, reprimata de George Tatarescu, pe atunci subsecretar de Stat la interne.

Partidul comunist a intrat in letargie si incercarile Anei Pauker din 1933 n'au aflat alt ecou decat sprijinul « democrat » al Adevarului si Diminetii. Se explica de ce in 1944, partidul comunist nu avea decat 1200 de membri, fireste clandestini. Linistite de eficacitatea unui serviciu de siguranta, partidele s'au simtit scutite de osteneala studierii fenomenului. Partidul liberal se arata mult mai intransigent fata de comunisti decat partidul national-taranist care era convins ca un regim autentic democratic (democratia in interpretarea national-taranista se reducea doar la alegeri libere) anuleaza orice agitatie extremista. In 1928 cand au preluat puterea, national-taranistii nu priveau cu ostilitate spre Rusia sovietica, ci-s'ar putea spune-cu un deosebit interes. In 1929 I. Mihalache trimetea pe un agronom numit Arva, să studieze organizarea kolhozurilor si sovhozurilor, fiind convins de inferioritatea micii proprietăti ca unitate economică. Iar manifestările de simpatie luau adesea forme stranii de exprimare. In 1935, Ostrovski trimisul U.R.S.S.- ului la Bucuresti, a publicat in ziarul A.B.C. al lui Em. Socor un articol de 1 decembrie prin care saluta unirea Ardealului. Am folosit această manifestare a reprezentantului Rusiei sovieticie, pentru a ridica problema Basarabiei. Intr'un articol in care comentam in termeni elogiosi această semnificativă mănifestare de amicitie a lui Ostrovski, intrebam de ce nu se inlătură printr'o similară manifestare si echivocul Basarabiei. Aminteam că in toate hartile oficiale ale Rusiei sovietice, tinutul romanesc dintre Prut si Nistru este trecut ca teritoriu contestat, vremelnic ocupat de fortele romanesti. Iar in vitrina biroului sovietic de turism, harta Rusiei sovietice cuprindea si Basarabia. Articolul a fost cenzurat. In 1935 exista cenzura, dar numai pentru tot ce privea politica externă. N. Titulescu, pe atunci ministru de externe, desi democrat convins, simtea necesitatea filtrării opiniilor asupra politicii externe prin cenzură, o imitatie discretă a metodelor totalitare : opinie dirijată in problemele externe. Cum eram deputat, am luat cuvantul la camera si după ce am citit articolul cenzurat, am căutat să completez documentarea privitoare la echivocul Basarabiei, prezentand deputatilor revista « Krasnaia Besarabska » (Basarabia rosie) care avea pe copertă lozinca : « Jos laba de pe Basarabia ». Avusesem grijă să distribui deputatilor fotocopii Cand am citit lozinca revistei Basarabia rosie, deputatul national-tărănist Ghită Pop m'a intrerupt spunand : « traducerea e fortată, nu jos « laba » ci pos « mana ». Atunci au protestat deputatii basarabeni (national-tărănisti) dand echivalentul rusesc pentru mană si labă. Ghită Pop fusese prizonier in Rusia si invătase ruseste, deci stia perfect că există o deosebire intre mana si labă, dar era convins că aducerea in desbaterea camerei a echivocului Basarabiei dăunează politicii de apropriere a Romăniei de Rusia sovietică. De la 1933, N. Titulescu se straduia să netezească asperitătile existente, să folosească tensiunea intre Germania hitleristă si Rusia sovietică pentru a ajunge la o recunoastere indirectă a frontierei Nistrului, echivalent al unei integrări in linia politică sovietică. Fără indoială că in 1935 se putea sustine o asemnea teză fireste cu o voită ignorare a istoriei Rusiei si o totală necunoastere a fenomenului bolsevic. Si nu vom putea să descifrăm atitudinea partidelor burgheze in 1944 (liberal si national-taranist) dacă vom ignora influenta exercitată de N. Titulescu intre 1928 si 1936 asupra personalului politicii romanesti.

Romania mică avusese numerosi oameni politici familiarizati cu problemele externe. Fără să mai amintim de Ion I.C. Brătianu si Mihail Kogălniceanu, generatia ce i- a urmat a dat o pleiadă de personalitati politice : Petre P. Carp, Titu Maiorescu, Al. Marghiloman, Take Ionescu, Ionel Brătianu. La 1922 a murit Take Ionescu, la 1923 Al. Marghiloman, la 1928 Ionel Brătianu. Rămanea N. Titulescu ca unic om politic roman care se specializase in problemele internationale. Fără indoială că partidul liberal avea in Victor Antonescu, fost ministru al Romăniei la Paris pe timpul războiului un om de pretioase relatii in Franta, bucurandu-se de o aleasă pretuire, dar nu se putea compara cu N. Titulescu de un fascinant prestigiu la Societatea Natiunilor, cunoscut si foarte apreciat la Londra. Moartea lui Ionel Bratianu creiase a situatie privilegiată lui N. Titulescu in politica romanească, Partidele nu-l iubeau, dar fără deosebire, erau de acord să-l considere unicul carmaciu al politicii externe, dominată de revizionismul maghiar căruia i s'a atribuit o importantă disproportionată, dand o viziune alterată a problemelor politicii noastre externe. Pentru N. Titulescu nu exista decat o sigură gravă amenintare pentru Romania : revizionismul, care depăsise posibilitătile propagandei unguresti, chiar sporit prin sprijinul dat de Italia fascistă, odată cu instaurarea regimului national-socialist. Ar fi o afirmatie cu totul falsă să se spună că Stresemam, exponentul politici externe al republicii de la Weimar nu urmărea o politică de revizuire a tratatului de la Versailles; numai meteodele diferentiau pe Streseman ca si pe succesorii lui de Hitler : obiectivele erau aceleasi. In 1931, la 19 martie, ministrul de externe al Germaniei, Curtius si vice-cancelarul Schober au semnat un acord privitor la regimul vamal : prin adoptarea mutuală a acelorasi tarife vamale se suprima de fapt orice barieră vamală, creland o unitate economică. Incercarea s'a isbit de opunerea franceză si a Micii Intelegeri care sustinea că protocolul de la Geneva din 4 oct. 1922 interzicea nu numai Anschlussul dar chiar o aliantă germano-austriacă. La 3 septembrie 1931 Curtius si Schober declarau că au renuntat la proiectul lor.

Politica externă a Germaniei national-socialiste era mai sgomotoasă, mai nerăbdătoare si ca orice dictator, Hitler voia să dea o rentabilitate de publicitate succeselor obtinute pe planul international, succese pe care Streseman stiuse să le inregistreze cu multă discretie, cu iscusintă si cu simt de prudentă, disimulandu-le importanta. Ar fi fost o naivitate să-si inchipuie cineva că Germania se va resemna să fie o putere cu totul secundară, supusă la o indelungată carantină, deaceia sfortările constante ale politicii germane aveau acelasi obiectiv : revizuirea tratatului de la Versailles. Acordul de la Rapallo (16 april 1922) incheiat intre Rathenau si Cicerin a insemnat introducerea la politica revizionistă. Patru ani mai tarziu Germania isi făcea reintrarea la Societatea Natiunilor pe picior de egalitate, tratatul de la Versailes era pe nesimtite golit de continut. Metoda Streseman era mult mai eficace, obtinea consimtămantul Frantei si Angliei printr'o mare indemanare politică, pe cand Hitler voia să smulgă prin presiunea pe care o exercita asupra democratiilor dornice de pace. Revizionismul lui Streseman asa cum reiese clar din « Carnetele lui intime » care au fost publicate după moartea lui, nu forta coalitii. Revizionismul spectacular al lui Hitler a epuizat-cum era fatal-toate bunăvointele si a provocat pană la sfarsit coalitia democratiilor.

România, ca măsură de prevedere, creiase impreună cu Cehoslovacia si Iugoslavia, Mica Intelegere. Ideia apartinea lui Take Ionescu, realizarea s'a făcut sub auspiciile Frantei care era preocupată de o eventuală revenire pe primul plan al Germaniei si nici decum de Ungaria. In această asociatie cu două popoare slave, Romania isi subordona intreaga ei politică externă - pentru a o putea armoniza cu interesele celor două state asociate-coceptiilor, viziunii slave a politicii europene. Pentru Cehoslovacia-vecină cu Germania si Austria, avand o puternică minoritate germană-Rusia sovietică apărea ca un element indispensabil in asigurarea noului Stat. In 1925, Benes declara intr'o conferintă de presă : « Trebuie ca relatiile noastre cu Rusia să fie tot asa de cordiale ca acelea pe care le avem cu Franta », iar ziarul Lidovi Noviny, purtătorul de cuvant al omului de Stat cehoslovac, preciza : « Noi socotim că integrarea Rusiei in politica europeană ar constitui o contra greutate a Germaniei ».

Ideia aceasta străbate intreaga politică a lui Benes, pactul sovieto-cehoslovac de asistentă mutuală semnat la 16 mai 1935 reprezintă o primă cristalizare a acestei idei.

După vizita făcută la Moscova in iunie 1935, Benes a făcut această declaratie : « Chestiunea va juca totdeauna un rol in destinul nostru, chiar daca nu ar fi decat datorită pozitiei noastre geografice. Deaceia conceptia politicii noastre externe nu va fi niciodată definitiv elaborată atata timp cat Rusia nu va fi devenit un factor activ al politicii in Europa centrală. (Albert Mousset : « Le Monde slave », 1946 Paris).

Anul 1934 inegistrase un freamăt al solidaritătilor slave : « In 3 septembrie Benes se intalneste cu Litvinov la Marianske Lazue. In 27 septembrie suveranii Iugoslavei fac o vizită oficială la Sofia. Regele Alexandru trebuia să cadă douăs prezece zile mai tarziu ciuruit de gloantele unui asasin. Moartea lui nu intrerupe elanul care impinge natiunile slave unele catre altele. Fara indoială se evita incă orice ,referintă la afinitătile rasiale. Dar trebuie să recunoastem evidenta : sunt inaipte de toate Slavii cei amenintati de expansionismul hitlerian. In Martie 1934 un articol de von Papen ridica vălul politicii externe germane : el arată că revizuirea tratatelor si lupta contra Slavilor formează baza acestei politici. Nimeni, observă Slovenet de Lubliana, nu va mai crede de acum inainte că Germanii au modificat cat de putin opinia lor asupra Slavilor : acestia rămân in ochii lor un teren de cultură telenos care asteapta semanătorii si semintele germane. Această constatare a ziarului sloven o regăsim cateva luni mai tarziu in gura lui Litvinov care, adresandu-se Cehilor in 3 Ianuarie 1935, se foloseste de o sugestivă preteritiune (formă retorică prin care declarăm că nu voim să vorbim de un lucru, despre care totusi vorbim), « nu voi vorbi de legăturile de rasă si poporul Cehoslovac. Nu voiu vorbi pentru acest motiv că, in trecut, aceste motive au fost exploatate de atatea ori pentru scopuri imperialiste si că la ora actuală, chiar teoriile rasiste slujesc cateodată să acopere ideogii si regimuri barbare. Nu mai putin, aceste afinitătí există ». (Albert Mousset, « Le Monde slave »).

Deci unul din partenerii Romaniei in Mica Intelegere-Cehoslovacia-considera Rusia sovietică drept un element indispensabil al politicii lui externe.

Care era atitudinea Iugoslaviei, care era starea de spirit a opiniei publice iugoslave ? Se stie că sfărămăturile armatei generalului Wranghel, ultima incercare a credinciosilor tarismului de a sfarama regimul bolsevic, au aflat o larga ospitalitate in Iugoslavia unde se găseau si resturi răslete din armatele lui Kolceag si Denekin. Dar ar fi o gresală să se creadă că ostilitatea impotriva regimului sovietic intunecă proiectia fascinantă a Rusiei. Reproducem din lucrarea dlui Albert Mousset cateva citate din presa iugoslavă : « Rusia taristă sau bolsevică este pentru poporul serb, pentru toti Croatii si Slovenii « Sfanta Rusie », patria fratilor nostri slavi. Se va găsi un serb să ridice mana impotriva unui soldat rus ? » (Ziarul Balkan). « Este clar că politica noastră viitoare va fi slavă. Rusia se va indepărta de cele două extreme si va deveni un Stat democrat. Această Rusie va fi centrul lumii slave ; in viitor va fi lumea slavă care va face războiul imposibil » (Le Progres din Belgrad). « Poporul nostru a crezut totdeauna in Rusia. El a crezut in Rusia taristă, el crede incă in Rusia de azi, nu pentru că este bolsevică, ci pentru că este pur si simplu Rusia. Occidentul ne-a desamăgit, in timp ce Rusia de azi ne pare din ce in ce mai slavă » (Ziarul Rietch). Fostul ministru Lazar Markovici in lucrarea « Politica externă a Iugoslaviei » (1935), scria « Atasamentul nostru de poporul rus si de Rusia trebuie să excludă orice legătură intimă intre Iugoslavia si Germania... spre deosebire de confratii nostri cehoslovaci, noi nu ne sfiim să spunem că noi dorim cu aprindere si lucrăm din toate puterile pentru a reconstitui in Europa o politică slavă rezimată pe actiunea comună a popoarelor slave ». Cand pactul celor patru a fost semnat, Marcovici preconiza elaborarea unui pact asemuitor intre popoarele slave, « spre a le pune pe picior de paritate absoluta cu Latinii si Germanii ».

Intre masa germanică si masa slava eistă si va exista o permanentă opunere.

Congresul slav care s'a tinut la Praga in iunie 1848 era răspunsul dat congresului pangerman de la Frankfurt. O foarte interesantă lucrare « Bakounine et le Panslavisme révolutionnaire », de Benoit P. Hepner (1950) ne inlesneste să

(Urmare in pag. 3.)

Ce datoreste Românilor cultura rusa

de Pompiliu PALTANEA

(Urmare din no. 3)

Când presedintele Academiei Române, Doctorul Istrati, a venit in 1917 la Paris, stiind ca ziarul **Viitorul**, unde apareau regulat in fiecare saptamâna, cel putin, cronicile mele pariziene, s'a informat unde locuiesc, si intr'o seara, intrând acasa-ma mutasem atunci, tocmai in vederea izbândei idealului national intr'un hotel pe Boul' Mich, vis-à-vis de liceul Saint Louis, hotel ce se chema « Grand hôtel DACIA » -intrând acasa, aflu ca un domn inalt si frumos m'a cautat si mi se remite din parte-i o carte de vizita, pe care se gaseau câteva cuvinte amabile sub inscriptia litografiata a numelui si titlului vizitatorului impresionant si necunoscut personal de mine,: Doctorul C. Istrati, presedintele Academiei Române.

Acum, la apusul vietii, socot o datorie sa desvalui, in special tinerelor generatii, acest gest de o rara curtoazie si de miscatoare generozitate, al unui mare si ilustru carturar si barbat de Stat, care a binevoit sa vina sa-l vada si sa-l intrebe de pasuri pe un tânar ce i se parea ca merita atentie si incurajare. Asa erau inaintasii nostri ilustri. Imi permit sa doresc ca nobila si patriotica lor purtare sa ramâna o vesnica pilda.

Ducându-ma sa-i multumesc si sa-i prezint omagiile mele respectoase si recunoscatoare, Doctorul Istrati ne-a dat imediat pentru primul numar chiar al ziarului ce tocmai ne pregateam sa-l scoatem, acest articol pe care l-am citat mai sus. Caci Doctorul Istrati, pe ale carui manuale de chimie am invatat in cursul superior al liceului, nu era numai un savant celebru : era si un literat de frunte. Impresiile sale de calatorie in Egipt, bunaoara, constituie o perla a literaturii române. Nu mai vorbesc de eruditele sale studii istorice, precum sunt capitolele sale evocatoare din istoria invatamântului femenin in România, publicate prin 1900 in revista « Arta si literatura româna ». Articolul : « Les Roumains et la première heure de la civilisation russe » il incheie ca om de stiinta : « La première carte des sols arabes, conçus sous le principe de la zonalité des types de solutions, fut faite dès 1853, pour le Kerson et la Bessarabie, par Tolstoi Grosul, Roumain de Kerson. Une pareille carte ne fut faite en Hollande qu'en 1860, et en France, par Orth, qu'à peine en 1871-1879 ».

Doctorul Istrati n'a amintit in articolul sau de colegul Metchnicof de la Institutul Pasteur, unde ginerele Domniei-Sale, Doctorul Levaditi e unul dintre « faruri », cum ar fi scris Baudelaire. Exista, insa, si un alt homonim, poate apartinând aceleas familii, despre care totusi n'am vazut pe aici un român pomenind. Si acest *Léon Metchnicoff*, e cu adevarat român : o arata in prefata cartei sale celebrul geograf Elysée Reclus : « Quoique né à Pétersbourg, au mois de mai 1838, Léon Metchnicoff était d'origine méridionale. Son père, propriétaire dans le gouvernement de Kharkoff, et sa mère, de naissance israélite, appartenaient à des familles petites-russiennes ; celle du père faisait même remonter sa généalogie jusqu'aux *Roumains* Spadarenko, ou « Porte-Glaive », appellation de fière résonance que traduit exactement le nom russe Metchnikoff » (préface, pp. V et VI) ; iar cartea sa, publicata postum prin ingrijirea prietenului sau, geograful mai sus pomenit, se chiama : « La civilisation et les grands fleuves historiques », éditata de Hachette, in 1889. Vieata sa aventuroasa ce seamana pâna la un punct cu a lui Milescu, l-a dus, pâna in Japonia de unde nu s'a intors de cât din pricina sanatatii, stingându-se in iunie 1888. Cartea sa e celebra : « Je sais que ce livre marque une date et qu'il restera », scrie in prefata (p. XIII), Elysée Reclus, care analizând opera, scoate in evidenta si judeca hotarât cu autoritatea-i recunoscuta atât ansamblul : « Un chapitre d'une grande synthèse de philosophie sociale » (p. XIII), cât si partea esentiala : « La partie du livre qui me parait avoir le plus d'importance dans l'histoire de la pensée humaine, est le chapitre relatif à l'influence des milieux sur les races, et je ne doute point que dans l'avenir les conclusions de l'auteur ne soient considérées comme définitives » (Préface, pp. XIV et XV).

Iata pe scurt contributia autentica a Românilor la formarea si desvoltarea culturei rusesti, manifestarile ingenioase, staruitoare si roditoare adeverese cuvintele cronicarului Miron Costin : « Sânt oameni si in Moldova ». Regretul nostru e numai ca imprejurarile istorice n'au ingaduit tuturor acestor spirite producatoare sa imbogateasca mai intâi patrimoniul national.

In veacurile al XVII-ea si al XVIII-ea tarile noastre, cu toata vitregia soartei, n'au cunoscut « perdele de fer » care sa le impiedice de a fi in contact, prin Polonia, prin Constantinopol, prin tarile orientului mediteranean, cu focarele de lumina ale Occidentului ; ele insusi au devenit si au aspirat sa se afirme ca centre raspânditoare de lumini.

(Urmare in pag. 2.)

Cronica Literara

Mihail Eminescu › Poesii

Traducere in limba portugheză de V. Buescu si Carlos Queiroz.

Desigur cà multi dintre lectorii de limba românâ de pe langa diferitele universitati apusene au reusit-prin talentul, dar mai ales prin munca lor-sà-si facà-cum am denumi noi-datoria càtre tarà. Acesti lectori aveau o imensà sarcinà, dar mai ales o imensà ràspundere. Ei trebuiau sà sàdeascà in sufletele tinerilor studenti simpatie mai intâi, dragoste apoi pentru limba si tara noastrà, sa facà cunoscutà stràinilor tara careia apartineau si sà stabileascà legàturi de trainicà prietenie si pretuire cu reprezentantii cei mai calificati ai culturii tarilor in care fuseserà trimisi. Activitatea acestor lectori era un adevàrat apostolat.

Volumul de traduceri ale poeziilor lui Eminescu pe care l-am primit la redactie, ne face sà credem cà dl prof. Buescu a fost un asemenea apostol.

Activitatea dlui prof. Buescu la Lisabona, a fost mai mult decât bogatà. A tradus, a scris, a determinat pe scriitorii portughezi sà traducà din scriitorii nostri si a tradus si dsa din limba portughezà in cea româna.

Rezultatele obtinute sunt impresionante : *a*) traduceri fàcute singur : Povestiri romànesti, Noi povestiri romànesti (antologie), *b*) traduceri in colaborare : Pàdurea spânzuratilor de Liviu Rebreanu, Viata la tarà de Duiliu Zamfirescu, Amintiri din copilàrie de Ion Creangà, Poeziile lui Eminescu, *c*) carti publicate la indemnul dlui prof. Buescu si prezentate de dsa publicului portughez: Metodà practicà de limba româna, Ciulinii Bàràganului de P. Istrati, Simfonia fantasticà de Cezar Petrescu, *d*) in manuscris : Teatru de Caragiale (o scrisoare pierdutà), Dictionar româno-portughez, *e*) in preparatie : Lusiazii, epopee de Camoens, Antologie a liricei romànesti contemporane.

Opera principalà a dsale este fàrà indoialà traducerea poeziilor lui Eminescu. Un volum excelent din punct de vedere grafic, cu copertà in pânza, cu o hârtie si o imprimare fàrà cusur, prezentare bilinguà, poetul nostru national e prezentat stràinilor cum se cuvine. Volumul se deschide printr'o prefatà a dlui prof. Buescu, urmatà de o prezentare a dlui profesor Mircea Eliade.

A emite pàreri asupra valorii poetice a traducerii, este desigur foarte greu, si aceasta nu numai pentru cineva care nu cunoaste limba portughezà, dar chiar pentru un stràin care ar cunoaste aceastà limbà, cum remarca dl prof. Mircea Eliade. Despre valoarea traducerii isi pot face o pàrere justà numai portughezii insàsi. Faptul cà la ea a lucrat nu numai un Român indràgostit de marele nostru poet, dar si un mare poet portughez, ani si ani, ar fi o garantie serioasà a valorii despre care a fost vorba. Poetul portughez este Carlos Queiroz si faptul cà Eminescu a fost numit unul din cei mai extraordinari poeti pe care i-a produc latinitatea (mais extraordinarios poetas que produziu a Latinidade), ne face sà credem cà rezultatul obtinut este demn de munca ce s'a depus.

Poeziile au fost traduse in versuri albe, respectându-se ritmul eminescian. Redàm o strofà din Glossa, care - credem - e concludentà :

Tempo passa, tempo vem,
Todo é velho e novo é tudo ;
Sobre o mal e sobre o bem,
Interroga-te e medita ;
Nada esperes, nem receies ;
Como as ondas, passa a onda ;
Se te incitam, se te chamam,
Insensivel fica a tudo.

In prefata càrtii, dl prof. Buescu ii multumeste târii pe pàmântul careia a fost posibilà realizarea acestei opere in cuvinte miscàtoare : « Iar Portugaliei care in aceste timpuri dramatice ne ingàduie sà comemoràm in acest chip pe Poetul nostru national, România ii adreseazà prin intermediul modestului sàu reprezentant cultural, un recunoscàtor si miscat « Multumesc ».

Din parte-ne, ii spunem dlui prof. Buescu tot atât de miscati : « Multumim ».

n. s. g.

Vers

A apàrut al doilea numàr din revista redactata de dl N. Novac la Rastatt in Germania. In acest numàr gàsim reproduceri din Mihail Eminescu, Ion Minulescu, Ion Sân-Giorgiu, Adrian Maniu si colaboràri de Vasile Posteucà, Stefànità Nicoarà, Nicolae Novac, N.S. Govora. Despre Libertatea scrisului in R.P.R. scrie dl Novac iar figura lui Mihail Chirnoagà este creionatà de N.S. Govora.

Destin

De la Madrid primim revista *Destin*, N° 1 Iunie 1951. Semneaza interesante articole dnii : George Uscatescu, G.-L. Popovici, I.D.C. Coterlan, Vintila Horia, Francisco Elias de Tejada, Manuel Alvar.

10 MAI IN EXIL

Domnule Director,

Am onoarea a va transmite aci alaturat o dare de seama asupra felului in care a fost sarbatorita la Madrid ziua de 10 mai la solemnitatile careia a luat parte unanimitatea românilor prezenti in Capitala Spaniei.

Primiti va rog, Domnule Director incredintarea deosebitei mele consideratiuni.

Nicolae DIMITRESCU,
Ministru Plenipotentiar.

Domniei Sale Domnului Director al ziarului « Chemarea »

SORISOARE DIN MADRID

Colonia româna din Madrid a comemorat Ziua Nationala de 10 mai intr'un cadru de emotionanta solemnitate.

In conditiunile vitrege de azi, nici in tara, nici peste granita nimeni nu se putea gândi la o sarbatorire festiva.

« Nu este nimic mai patetic, mai emotionant decât trairea, in chip simbolic si totusi cu toate puterile sufletului colectiv al unei natiuni, a datelor importante ale istoriei sale (« Independencia rumana », din « Arriba » de la 10 mai 1951).

Ziua Dinastiei - 10 mai 1866 - Ziua Independentii - 10 mai 1878 - si Ziua Regalitatii - 10 mai 1881 - au capatat « valoarea simbolica a unui intreg destin » de data aceasta când a trebuit sà « celebram independenta intr'un moment când toate prerogativele politice, civile spirituale si umane ale natiunei se gasesc nimicite ».

Solemnitatea de 10 mai de la Madrid a insemnat cutremurarea intregii constiinte nationale, cu toate rezervele vitale de care dispune intru croirea unei soarte mai bune neamului si tarei românesti. A insemnat « legamântul juruit de a lupta fara precupetire, pentru eliberarea (voastra), a celor din tara, pentru libertatea noastra a tuturor » asa cum a transmis fratilor de acasa mesagiul de la radio spaniol.

Unanimitatea coloniei române madrilene a luat parte in pioasa reculegere iar poporul spaniol, reprezentat prin cele mai de frunte personalitati si prin intreaga presa metropolitana si din provincie s'a solidarizat cu suferinta si nadejdile noastre.

« E noapte, neagra noapte sovietica care s'a lasat pe meleagurile tralane »... « Dar in aceasta sarbatoare nationala tinem sa asiguram ca România ca si toate tarile Europei care astazi se gasesc dincolo de « cortina de fier » vor vedea venind curând ziua lor : ziua dreptatei si a libertatei » a marturisit atât de patetie d. I.L. Gomez Tello in articolul sau « El dia de Rumania » (Juventud din 10 mai 1951).

« Ar trebui sa se extinda si chiar sa se generalizeze obiceiul de a comemora ca festivitati si evenimente nu numai pe acelea interioare care sunt legate direct de propriul teritoriu, dar chiar si pe acelea eterioare care constituesc praectarea geniului rasei » scrie « Mundo » in articolul « Una commemoracion rumana ».

Festivitatea de 10 mai la Madrid a smuls unui italian marturisirea : « nici chiar o natuine cu teritoriu liber nu s'ar fi putut bucura de o mai distinsa si atenta participare ».

Sufletul nostru este induiosat si multumeste cu recunostinta tuturor acelora care ne-au aratat intelegere si care au tinut sa se asocieze doleantelor si aspiratiunilor noastre nationale.

Multumirile noastre se adreaza tuturor incepând cu Seful Statului Spaniol, Generalisimul Franco, a carui sotie Dona Carmen Polo de Franco a onorat cu prezenta sa demonstratia aviatica a lui C. Cantacuzino-Bâzu, asul si eroul national din rasboiul contra bolsevicilor- si terminând cu acei « mici, obscuri, fara grad » ucenici de la atelierul de aviatie. Tuturor le adresam ca Români un fratesc si recunoscator « Va mutumim ».

o—o

In dimineata zilei s'au facut rugaciuni cerând bine cuvântarea Domnului pentru M. S. Regele Mihai, Augustul nostru Suveran si invocând indurarea celui a tot puternic pentru suferintele si martirul celor de sub jugul bolsevic.

La ora II s'a oficiat un « Te Deum » in capela ortodoxa (din Diaz Cobenna N° 20) iar la ora 12 un « Te Deum » in limba româna - de rit oriental - la diserica Buena Dicha (din Silva 25).

Serviciul divin a fost oficiat de Parintele Orduna si a fost onorat cu prezenta Ambasadorilor spanioli Cardenas, Marchiz de Barzanallana si Conte de Pena Ramiro, reprezentanti oficiosi ai tarilor ocupate de comunisti, in frunte cu Contele Potocki, Ministru Poloniei precum si numeroase alte personalitati spaniole si straine.

Dupa liturghie P. Orduna a vorbit in spaniola despre poporul român si rolul sau accentuând asupra personalitatei acestei natiuni care in deplina constinta a menirei sale latine a stat doua milenii straja neclintita la portile rasaritene ale civilizatiei crestine si europene si care astazi, din pricima spiritualitatei sale anti comuniste este cel mai greu incercat de prigoana si ura bolsevicilor.

Dupa masa la ora 7, pe terenul de aviatie al Aero-Clubului Regal spaniol CuatroVientos) a avut loc o demonstratie aviatica de acrobatie de inalta clasa a asului român C. Cantacuzino-Bazu.

Aceasta manifestatie a interesat totodata cercurile de specialitate si lumea spaniola care a tinut sasi manifeste atasamentul sau pentru tara si neamul românesc si sa marturiseasca admiratia sa pentru geniul si specificul national.

Au onorat cu prezenta lor aceasta demonstratie Dona Carmen Polo de Franco, sotia Sefului Statului spaniol, Generalisimul Franco, Marchiza de Villaverde, fiica Generalissimului Generalul Gallarza, Ministrul Aerului, A.S.R. Ducesa de Montpensier, Seful Casei Civile al Sefului Statului si Marchiza de Huetor de Santillan, numerosi ofiteri de aviatie spanioli si straini precum si numeroase personalitati din presa spaniola si straina si din inalta societate spaniola care au admirat si felicitat calduros pe aviator pentru originalele si indranetele sale acrobatii executate la mica altitudine.

D.N. Dimitrescu, Ministru Plenipotentiar, a primit cu aceasta ocazie numeroase si calduroase marturisiri de simpatie pentru poporul românesc din partea Ambasadelor si Legatiilor Straine.

In presa madrilena s'au scris cinci mari articole comemorând ziua de 10 mai (Juventud -I.I. Gomez-Tello- ; Arriba - G. Uscatescu - ; Madrid -H. Stamatu - ; Mundi ; si Pueblo - H. Stamatu -), iar toate ziarele au publicat numeroase dari de seama si fotografii asupra solemnitatii.

Colonia româna a incheiat aceasta zi cu hotarânrea ca la « Cel trei Zece Mai de pâna acum sa adaoge cat mai cuand pe cel de al patrulea : zece Mai al Eliberarii » cum a spus-o si mesagiul catre Tara de la Radio.

LINZ

Linz. Românii din Linz si Austria Superiora au sarbatorit si anul acesta cu fast ziua independentei.

Serbarea a avut loc in seara zilei de 12 mai in imensa sala a Restaurantului « Jagermaier » din Linz si au participat circa 1000 de persoane. Au fost prezenti reprezentantii autoritatilor americane si austriace precum si reprezentantii comitetelor altor nationalitati.

Programul serbarii a inceput cu Imnul Regal cântat de orchestra E.S.G. si de toata asistenta.

Dl Maior Werner Roesler presedintele ACRAS-ului, intr'o insufletita cuvântare, vorbeste despre insemnatatea zilei. Tot Dsa vorbeste apoi in limba germana multumind autoritatilor austriace pentru ospitalitatea acordata tuturor refugiatilor. Urmeaza recitari si cântece populare românesti iar orchestra a cantât potpouriul « România ».

Ca incheiere vorbeste dl Gh. Gheorghiu secretarul general al ACRAS-ului, facând cunoscut asistentei implinirea a 3 ani de la infiintarea asociatiei. Printre altele dsa spune : « suntem o asociatie de luptatori si ne-am asociat fara nici un interes personal, stiind un singur drum, drumul neamului românesc si mergem pe el fara sa dam la drapta sau la stanga, ci numai drept inainte. » Programul se termina cu cântecul « Pe-al nostru steag »

De la aceasta serbare fiecare participant a plecat cu sufletul plin de imbarbatare si sperante in eliberarea neamului românesc. Daca toti Românii refugiati ar fi asa de uniti si convinsi de vitregia timpurilor pe care le traim ca cei din Austria, atunci n'ar mai exista discordie si toti la un loc ne-am simti multumiti sufleteste.

Linz. Comitetul ACRAS a inchiriat o sala unde toti Românii se pot intâlni si discuta, fara sa fie stingheriti de nimeni. In aceasta sala au loc si intrunirile asociatiei, intruniri ce au loc odata pe luna. La ele se discuta mai intâi despre bunul mers al asociatiei ACRAS si apoi se discuta problemele de actualitate. La aceste adunari pot lua parte toti Românii afara de comunisti.

I. BRAS.

Ce datoreste Românilor cultura rusa

(*Urmare din pag* 1)

Constantin Brâncoveanu, contemporan cu Ludovic al XIV-ea, caruia turcii ii spuneau : « Altin-bey », adica printul aurului, a fost deasemeni un print al luminei : numerosi patriarhi si calugari din Orient au poposit la curtea sa, intorcându-se la caminurile si asezarile lor, incarcati cu daruri in bani, in obiecte de arta si cu felurite carti ; manastirea de la Snagov alcatuia si tiparea carti pentru intreg orientul ortodox.

Vasile Lupu nazuia sa tina rolul imparatului din Byzant, ca protector al ortodoxiei. Dupa luarea Constantinopolului de catre Turci, patriarchi, mitropoliti si calugari s'au instalat ca oaspeti rasfatati la Iasi, ca si la Bucuresti, aducând cultura bizantina si raspândind gustul preocuparilor spirituale.

Episcopul rus Porphyrius Uspenski, explorator pasionat, vizitând in prima jumatate a secolului al XIX-ea tarile noastre, a apreciat in acesti termini opera lor de luminare si ajutorare crestina a orientului intreg :

« D'après les intentions divines, les hiérarques de l'Orient et les monastères ont trouvé en Moldavie et en Valachie : consolation, réconfort, et leur pain quotidien. Il y a des peuples apôtres, il y a des peuples martyres. Il y a des peuples qui travaillent pour l'Eglise de Dieu ; ces bons ouvriers sont les Roumains. Que Dieu, le Père de la miséricorde, les bénisse donc, de tous ses bienfaits. Tout le clergé oriental doit sentir et apprécier hautement le labeur bienveillant des Roumains et leur répondre par de ferventes prières à Dieu ». (V.N. Iorga, « Histoire des relations russo-roumaines, Iassy, 1917.)

Prin anii ce au urmat ocupatiei rusesti a principatelor si regulamentului organic al lui Kisselev, un muscal cu blazon, printul Koltzov-Masalski, vizitând Bucurestii, si-a gasit sotie in celebra scriitoare româna, a carei faima era pe atuuci mare in Europa occidentalà : in Dora d'Istria ; casnicie ce s'a dovetit nefericita, ceeace acum ne apare oarecum ca un simbol, caci, dupa un dicton francez, focul nu se poate casatori cu apa. Niste cuvinte, ca un dicton, ale sarmanei Dora d'Istria ne vin in minte ca incheiere, in definitiv profetica al capitolului de istorie ce am incercat sa schitam in prezentul articol : « Toate ne spun ca nu suntem condamnati a pieri ».

Paris, 2 Decembrie 1950.

Pompiliu PALTANEA.

ROMANIA ANEI PAUKER

România Anei Pauker este astazi o provincie sovietica. Bolsevicii nu-si mai dau osteneala unei camuflari propagandistice in ceiace priveste regimul de exploatare. Ori unde privesti vezi portretele si busturile lui Stalin iar impozantele cladiri si blockhausurile sunt mâzgâlite cu tipatoarele lozinci ale kominformului.

Micul Paris al Sud-Estului Europei nu si-a schimbat mult fatadele cladirilor, ci oamenii. In vilele elegante ale Parcului Jianu s'a instalat noua aristocratie a partidului. Aci urla neintrerupt sirenele politistilor inarmati pana in dinti, cari pe motociclete insotesc luxoase automobile blindate in care se lafaiesc noii diriguitori, Gheorghiu-Dej, Petre Groza, etc. Ana Pauker, foarte barbatoasa si robusta s'a instalat in faimoasa vila pe care Carol cel focos o cladise pentru amanta sa Lupeasca ce astazi locuieste in Estoril, Vila Mac - Ysol in calitate de sotie.

In acest timp in România se inghesuiesc dupa alimente rationate locuitorii unei tari ce alta data a fost grânarul Europei. Daca se anunta de exemplu impartirea ratiei de 50 gr. de carne, Bucurestenii se aliniaza in fata macelerillor inca inainte de revarsatul zorilor. Desi in oficiosul partidului « Scânteia » aceasta a fost caracterizat ca « nedemn pentru un bun cetatean », raspunsul celor ce asteapta, a fost unul singur : « Ne-am saturat de statistici ».

Bucuresteanul - cu sau fara familie - are azi in mediu un salar lunar de 5000 de franci. Preturile sunt : un ou costa 20 lei, un kgr. de zahar 250 lei, un kgr. grasime 250 lei, o pereche pantofi 3.500 lei, un costum 12.000 lei. Daca vrea sa se ospateze ca pe vremuri, atunci poate sa mearga la Athenée-Palace, Modern, Mon Jardin sau Capsa care au devenit proprietati ale Statului. Un menu costa 1.000 de lei.

Din diferitele masuri ce s'au luat relese ca nemultumirile si sabotajul sunt la ordinea zilei. In regiunile Constanta, Teleorman, Bârlad, Putna, Ialomita si Gorj au fost efectuate arestari in masa pentru « neingrijirea masinilor », « vinderea la negru a grâului pentru insamântare », si « lipsa de la lucru si sabotarea planului ».

Desigur ca nimeni nu este obligat sa sustina Chemarea. Socotim totusi ca eleganta impune ca cel care nu vrea sa primeasca gazeta noastra, adica s'o sustina prin contributia lui baneasca, s'o inapoieze incepand cu al doilea numar primit. Aceasta pentru a nu pune pe nimeni in situatia de a lipi o banda si a cheltui 5 fr.

Corespondenta pentru « Chemarea » se va trimite numai pe adressa : N. STEFANESCO, 74, rue de la Glacière, Paris-13e.

ADMINISTRATIVE

Contributia la cheltuielile Chemarii este de :
600 de fr. trei luni
1.200 de fr. sase luni
2.400 de fr. 1 an

Banii vor fi trimisi pe adresa: **N. Stefanesco,** 74, rue de la Glacière- Paris-13e.

CHEMAREA
Dépôt légal N° 11537/49
Imp. J.E.P., 7, rue Codet, Paris

De la uzinele « Timpuri noi » din Bucuresti, de la Hidrocentrala « Lenin » de la rafinariile « 1 mai » din Ploesti si « 23 august » din Resita au fost deportati sau trimisi in lagare de concentrare grupuri compacte de lucratori deoarece « in mod constient nu au indeplinit planul ».

Dupa alcatuirea de grupe active de resistenta in regiunile Caras, Fagaras si Neamt, sovieticii au declarat punctele principale ale tarii ca « distincte militare sovietice », sub jurisdictia Curtii Martiale. In aceasta categorie intra regiunile Constanta, Braila, Galati, Ploesti si Oâmpina.

Tot acestor districte apartine si centrul petrolifer Moinesti precum si conductele ce duc direct sau indirect spre U.R.S.S. Exista trei conducte ce pleaca de la Ploesti, una ce duce la Giurgiu (Dunare), a doua ce duce la Constanta (Mare Neagra) si a treia duce la Galati (Dunare) unde duce in acelas timp si conducta ce vine de la Moinesti. Dubla conducta care la Reni duce peste Prut a fost in ultimele luni aruncata in aer de catre membrii (pricolici) organizatiei clandestine « Sumanele negre ».

Sovieticii au in aceste regiuni câte o divizie de infanterie a caror ofiteri si trupa nu au libertatea de a lua contact cu locuitorii. Aceste unitati sunt inzestrate cu arme moderne pe cand soldatii nostri cari sunt si saracacios imbracati, sunt dotati cu arme vechi, cehe sau germane.

Poporul român urmareste cu mare ingrijorare ultimele masuri sovietice care tind in mod vadit la anexarea discreta a Moldovei. Toate trupele românesti ce se gaseau in aceasta regiune au fost transportate spre Transilvania si Oltenia si au fost inlocuite cu trupe sovietice. Practic, stapânirea regiunii Moldovei nu mai apartine comunistilor români ci sovieticilor (autoritati civile), condusi de « Consulul » sovietic Beleff de la Iasi.

Sub pretextul descentralizarii, sovieticii au inceput sa stramute din celelalte regiuni in Moldova diferite fabrici, printre care rafinariile « Prahova ».

In scoli si'n adunarile politice se vorbeste mult de o limba moldoveneasca care e de origine slava. In cercurile politice nu mai e vorba de Moldova ci de republica moldoveneasca.

Oscar GALTER.

PRIMIM LA REDACTIE :

Buenos-Aires, 21 mai 1950.

Stimate Die Stefanescu-Govora,

In numarul 1 anul 3 al ziarului « Chemarea » am citit sub rubrica « Românii in exil », « acuzatiunile » ce-mi aduce nu stiu cine in scrisoarea ce ati primit la redactie. Am citit deasemenea parerea Dvs care incheie nota precum si mentiunea asteptarii unei « desmintiri » din parte-mi.

Banuiesc ca numai obiectivitatea ziarului v'a determinat sa publicati aceasta scrisoare si acelas spirit nepartinitor v'a determinat sa adaogati in fine parerea Dvs. asupra meritelor mele din trecut.

In principiu socotesc ca asemenea discutiuni isi vor avea locul in tara dupa reintoarcerea in România liberata. Totusi sunt dispus sa fac anumite puneri la punct dupa ce veti binevoi a-mi face cunoscut numele autorului sau autorilor scrisorii sperând ca vor avea cavalerismul sa afirme in public sub semnatura proprie ceiace au de spus iar nu numai sub forma de « on dit ». In caz contrar va rog sa faceti sa se publice in « Chemarea » scrisoarea de fata, aratând eventual motivul imposibilitatii divulgarii numelui autorului scrisoarei.

Convins fiind ca acelasi obiectivitate ce va anima si fata de mine precum si de ospitalitatea ce-mi veti acorda in coloanele ziarului Dvs. va rog sa primiti stimate Die Stefanescu-Govora, asigurarea bunelor amintiri ce va pastrez.

Virgil CONSTANTINESCU,
fost Consul al României la Paris.

N.R. - *Regretam ca nu putem divulga numele autorului scrisoarei. Dl Consul Constantinescu intelege credem ca la gazeta noastra vin fel de fel de plângeri, si ni se pun la dispozitie acte, foto-copii, dosare, etc. A divulga pe unul, insemneaza ca pe viitor sa fim lipsiti de acest concurs al cititorilor. Regretam iarasi ca nu putem fi de acord (in general si nu pentru cazul dlui Consul Constantinescu pentru care-dupa cum am spus-avem o inalta stima), cu formulele vânturate in emigratie : e nevoie de unire, ne vom spala rufele in tara, se face jocul comunistilor.*

Aceste formule au un singur scop : sa inlature raspunderile. In tara va veni cenzura, calusul la gura, inchisorile. Balcanicii nostri democrati arata ca nu au invatat nimic din contactul cu democratia apuseana. Noi cautam sa profitam de binefacerile libertatii oferite de tarile cu adevarat democratice pentru a impiedica revenirea vremurilor de alta data cu monarhie absoluta, taitori roscate, camarila, timbrul aviatiei, alegeri masluite si-mai grav-cadavre aruncate pe maidane.

Creditul minier

La 26 nov. 1945, printr'o telegramă trimisă legatiei din Paris, Anton Dumitriu revoacă pe N. Caranfilidis si-l numeste pe Ionel Soneriu. Nu trebuieste să se creadă că revocarea subinginerului Caranfil se datoreste unui conflict ideologic. Nu. Expplicatia trebuieste cautată in gazduirea filosofului Anton Dumitriu la Hotel George V, intr'un apartament in care usile camerelor comunicau exact ca la eschimosi.

Si odată instalat omul cu ochiul de sticla, incepe hotia fàrà perdea. Anton Dimitriu càlàtorea des in diferite capitale europene si-in special la Paris-dàduse de gustul localurilor de noapte. E usor de bànuit cà nu frecventa singur aceste localuri.

La 26 iulie 1946, Soneriu ridicà de la Credidul Minier 3 milioane de franci, la 6 aug. 200.000 fr. la 7 aug. 500.000 fr. la 8 aug. 1.000.000 fr. la 19 aug. Anton Dumitriu ridicà 100.000 fr. si-ca sà nu se lase mai prejos, —omul cu ochiul de sticlà ridicà 500.000 fr. Deci in mai putin de o lunà, martirii nostri ridicà din casa Creditului Minier 5.300.000 fr. o adevàratà hemoragie in organismul societàtii petrolifere. Explicatii ? 496.400 fr. cheltuieli de voiaj in Elvetia pentru domnii *Anton Dumitriu, Soneriu si A. Fulga; 500.000 fr. subventie revistei lunare France-Roumanie* ; 900.000 fr. pentru cumpararea unei masini de la dl C. Dumitrescu, masinà-care dupà cum se vede din scrisoarea no. 4901 din 5 sept. 1946 — *a costat numai* 277.000 *fr.*

Si Anton Dumitriu mai ridicà 1.200.000 fr. la 16 sept. iar la 17 sept. in douà rânduri ridicà 1.100.000 fr. si 170.000 fr.

In cele din urmà hotia se descoperà. De fapt ea era cunoscutà intrucât dnii staia si Milone o aduseserà la cunostintà lui Petre Bejan, ministru al Economiei Nationale la acea vreme. Dar in aceastà afacere erau o droaie de interesati, de o parte tàtàràscienii in cap cu Gutà, de alta comunistii in cap cu Hanach Pauker. Tàtàràscienii voiau sà-si aranjeze o vacà de muls in stràinàtate, iar Ana Pauker avea nevoie de devize pentru serviciile secrete. Deci inchideau ochii si unii si altii, omul cu ochiul de sticlà càutând sa-i multumeascà si pe unii si pe altii, neuitând sa-si ia partea leului. Gutà Tàtàràscu la acea vreme incerca sà-si asigure in stràinàtate documente cu care sà dovedeascà in momentul in care *ar fi ales libertatea*, cà el a fost resistent implacabil. Dar Hanach Pauker veghea. Documentele erau depozitate in casa de fier a generalului Gudju, atasat militar la Paris. Si in preajma Pastelui 1947, documentele dispar. E o afacere intunecoasà, in care se pare a fi luat parte Heran Torosian, prim consilier de legatie la Paris si insusi generalul Gudju. In treacàt fie zis, masina generalului Gudju era sofatà la acea vreme de un alt resistent si màlàist infocat, càpitanul Leafu. Si au càzut toti ; generalul Gudju a fost rechemat si nu se mai stie nimic de soarta lui, Heran Torosian a càpàtat 5 ani de inchisoare, Anton Dumitriu si un alt « petrolist » numit Artàreanu sunt la ràcoare. A scàpat-cum era de asteptat-omul cu ochiul de sticlà. A luat si el, dacà nu ne inselàm 3 ani de inchisoare, dar in lipsà. Si acuma Soneriu vrea sà arate cà e unul dintre cei mai teribili resistenti români, condamnat mà rog de regimul de teroare din Romània. Deci condamnat politic. Nu. Ionel Soneriu e un condamnat de drept comun pur si simplu.

O dovadà in plus-dacà mai era nevoie de o asemenea dovadà-ne-o furnizeazà procesul verbal no. 134 din 3 sept. 1946, al Creditului Minier Franco-Român : « Avant de passer à l'ordre du jour, le président (francez) donne communication au Conseil d'une lettre avec accusé de réception, qu'il a reçu du commissaires aux comptes (tot francez) qui porte à sa connaissance l'irrégularité des prélèvements effectués par bons de caisse qui s'élèvent au total de 5.467.374 fr. ».

Dupà cum aràtam, nici presedintele si nici censorii nu erau comunisti si nici màcar Români, ci pur si simplu niste francesi cum se cade, inspàimântati de hotiile ce se fàceau si care-cum era normal-voiau sà se punà la adàpost atunci când « afacerile petrolifere » ale eschimosilor aveau sà se descopere.

Acesta e condamnatul « politic » Ionel Soneriu, vizitat si periat astàzi de multi « resistenti » români in cap cu Arpad Gherghel, reprezentantul lui Mihai Vitezà la Paris.

(va urma).

Germanii din Romania

Urmare din pag. 1

noastre fatà de Statul român au fost intotdeauna loiale ; acest fapt il putem reclama pentru noi cu fruntea sus. Dacà astàzi ne aflàm aici, aceasta se datoreste aceleiasi cauze pentru care au luat drumul pribegiei si Românii neaosi. Sà speram cà veti reusi prin Informationsbrief-ul Dvs. sà ridicati o punte a infràtirii cu grupàrile romànesti din emigratie, ca expresie a sortii noastre comune cu poporul romànesc, intotdeauna uman si crestinesc. »

Subscriem total la aceste intelepte cuvinte ale fratelui Svab, pribeag ca si noi, ros ca si noi de dorul aceleiasi Patrii. Celor care gândesc altfel, le spunem categoric : In Romània, Sasii si Svabii care se gàsesc in exil, nu vor putea intra decât in càruta in care vom intra si noi Românii neaosi.

N. S. GOVORA.

PARTIDELE SI RUSIA SOVIETICA

Urmare din pag. 1

inlàturàm eroarea unei identificàri a panslavismului cu forma reactionara a tarismului. Este de retinut aceasta marturisire a sentimentelor care il dominau pe anarhistul Bakunin in timpul congresului panslav de la Praga : « Simteam batand in mine o inimà slavà in asa màsurà cà la inceput am uitat aproape toate simpatiile democratice care mà legau de Europa. » Pretioasà màrturisire care trebuie retinutà. Observator al acelui congres si agitator in acelas timp, Bakunin fàcea constatarea cà unicul sentiment ce poate solidariza pe Slavi, este ura contra Germanilor, care putea sà serveascà de bazà principalà a unii slave ».

Si totdeauna va fi asa, dar intrebarea este dacà interesle poporului român se conjugà cu interesele slavismului. N. Titulescu era convins cà da si deaceia politica externà a Romaniei, incadrata Micii Intelegeri a fost de fapt o politicà proslavà. Necontestat cà N. Titulescu obtinea datorità talentului, scàpàràtoarei lui inteligenti, succese la Geneva, dar nu mai putin, politic era dominat de Benes care il convinsese de necesitatea unei politici alàturi de Rusia sovieticà pentru a stàvili o impetuoasà revàrsare a germanismului. Ce putea ingrijora Romania in afarà de revizionismul Ungariei ? Farà indoiala, contestarea permanentà din partea Rusiei sovietice a actului Unirii Basarabiei votat de Sfatul Tàrii in 1918. In 1922, la Conferinta de la Geneva, cu toate sfortàrile lui Barthou de a castiga simpatia delegatiei sovietice, aceasta s'a opus categoric la participarea Romaniei in Comisiunea politicà invocand faptul cà Romania continuà sà ocupe Basarabia. Intre revizionismul Ungariei, chiar sprijinit de Italia fascistà si revizionismul Rusiei sovietice, care trebuia sà fie considerat ca o amenintare mai gravà ? Este adevàrat cà N. Titulescu incercase sà circumscrie acest pericol prin aderarea la pactul de definire a agresorului semnat la 3 iulie 1933, dar ce valoare putea sà aibà semnàtura Rusiei sovietice, s'a vàzut. Exista o identitate intre revizionismul german si ungar sau mai exact politica de revizuire a tratatului de la Versailles solidariza Germania cu politica de revizuire a tratatului de la Trianon urmàrità de Ungaria ?

Nu putea fi vorba de o solidarizare automatà si nici màcar de principiu, ci cel mult de o eventualà utilizare a Ungariei ca mijloc de presiune asupra Cehoslovaciei. Argumentul invocat de N. Titulescu a fost : tratatele formeazà un bloc si o victorie-fie chiar pe calea negocierilor diplomatice-a revizionismului german va deschide poarta revizionismului ungar, de aici necesitatea unei stranse solidaritàti cu Iugoslavia si Cehoslovacia. Argumentarea era discutabilà, dar aceastà subordonare a politicii noastre externe politicii lui Benes, fatal ne punea intr'o situatie cel putin stranie fatà de Rusia sovieticà pe care Cehoslovacia o socotea ca un reazim sigur in resistenta fatà de vizibilele tenditi agresive ale Germaniei. Cand eu ridicam la tribuna camerii echivocul sovietic fatà de Basarabia, fàrà indoialà cà turburam actiunea de imbrobodire a opiniei publice. Cu cateva luni mai inainte citeam la aceiasi tribunà a camerii traducerea prefatei pe care ministrul Cehoslovaciei la Bucuresti, Seba o scrisese la o carte publicatà la Praga, prefatà in care Seba justifica drepturile Rusiei sovietice asupra Basarabiei. Ministrul Seba a fost nevoit sà-si cearà rechemarea, dar atat liberalii cat si national-tàrànistii au regretat incidentul gàsind nepolitic sà se creieze o atmosferà de suspiciune intre aliati, adicà nu trebuia remarcatà prefata lui Seba. Se explicà deci-in linia aceleiasi mentalitàti-de ce Ghità Pop vroia sà induleeascà termenul « labà » de pe coperta revistei Basarabia rosie. Dar admitand cà termenul ar fi fost « manà », se inlàtura oare sensul si continutul numitei reviste ? Se inlàtura sensul amenintàtor al hàrtilor Rusiei sovietice care cuprindeau Basarabia ca teritoriu ocupat de Romania, deci teritoriu in litigiu ? Si la ce servea cenzurarea unui articol in care se desvàluia echivocul sovietic, echivoc care làmurea valoarea asiguràrilor cuprinse in acordul de definire a agresorului acord initiat de Rusia sovieticà ?

Cu ce modificase semnarea acordului de la Londra din iulie 1933 atitudinea Rusiei sovietice fatà de Basarabia ? Absolut cu nimic. Dar era oare in interesul Romaniei sa se ascundà adevàrul opiniei publice ? Sunt intrebàri la care evenimentele si-au luat crunta misiune de a da ràspunsurile.

N. Titulescu a dominat de la moartea lui Ionel Bràtianu (1928) si panà in 1936 politica externa a Romaniei si concluzia logica a acestei politici nu putea fi alta decat o aliantà cu Rusia sovieticà. fireste poporul român acceptand sà plàteascà pretul acestei aliante : anularea actului Unirii Basarabiei. Desigur cà nici un moment N. Titulescu sau unul dintre oamenii politici, nu puteau màcar concepe o asemenea perspectivà, dar nici nu-si dàdeau osteneala de a adanci sensul manifestàrilor rusesti. Stàruia o gravà eroare : Rusia sovieticà era pentru ei republica democratà care nu poate avea nimic comun cu Rusia taristà, a càrei politicà de cucerire luase sfarsit odatà cu moartea tarului Nicolae al II-a.

De la 1919 la 1937, cat timp a existat un regim parlamentar, n'am auzit un singur om politic român sà considere regimul bolsevic, ca un regim de structurà totalitarà; fàrà indoialà cà condamnau ideologia comunistà, **dar o socoteau ca** o deviere a conceptiei democrate, ideia egalitàtii fiind impinsà panà la absurd. Identitatea dintre regimul facist, national-socialist si regimul sovietic, ca pozitie anti-democratà, nu era admisà. Admiteau o politicà de apàrare impotriva penetratiei comuniste in Romania, dar nu aràtau o ostilitate fatà de regimul sovietic care, in interpretarea celor mai sinceri democrati, era doar o giganticà experientà socialà de inspiratie democratà. Politica externà a Rusiei sovietice era socotità ca inspiratà de unica grijà de a evita ràzboiul, de a salva cu orice pret pacea. Imi amintesc de o lungà convorbire avutà cu N. Titulescu in 1934 relativ la Komintern-Statul major al revolutiei mondiale. Gàsea absurd sà se atribuie vreo valoare acestei organizatii pe care o socotea o simplà reminiscentà a inceputurilor bolsevismului. Faptul cà avea legàturi de stransà prietenie cu Litvinov, il dàdea iluzia cà poate sà spere intr'o evolutie a raporturilor noastre cu Rusia sovieticà, spre o totalà normalizare. Am fost impresionat de tenacitatea iluziei, la un om exceptional de inteligent, care isi mobiliza toate resursele inteligentii spre a-si justifica iluzia.

Formatia lui juridicà-N. Titulescu fusese unul dintre eminentii elevi ai marelui profesor de drept civil, Planiol-ii dàdea o viziune staticà a istoriei, Societatea Natiunilor ii apàrea ca o instantà de judecatà a problemelor de drept pe care le ridicau raporturile internationale. Pentru N. Titulescu structura social-politicà a Rusiei sovietice, natura intimà a acestei revolutii nu prezenta nici un interes din punct de vedere al dreptului international : regimul sovietic era regimul legal al Rusiei, deci toatà cumintenia politicà consta in a inbunàtàti continu raporturile cu realitatea politicà a bolsevismului. Fàrà indoialà cà orice revolutie constituie o violare a ordinei juridice existente, dar in acelasi timp este si creatoare a unei noi ordine de drept, provocand o schimbare fundamentalà in conceptia Statului. Nimeni nu are càderea sà se amestece in randuiala internà a unui Stat, fàrà a viola principiul suveranitàtii, de aceia N. Titulescu se considera indreptàtit sà-si interzicà orice apreciere asupra structurii social-politice create de revolutia bolsevicà. De aceia nu-l interesa Kominternul, teoriile bolsevice, rezolutiile diferitelor congrese anuale ale partidului comunist ; cunostea pe ministrul de externe al Rusiei sovietice, Litvinov, legase prietenie cu el, si din desele convorbiri avute cu acesta, el a tras concluzia cà existà un drum de intelegere. N. Titulescu nu cunostea despre marxism decat ceiace citise in istoria doctrinelor economice de Charles Gide si Rist si nu avusese niciodatà curiozitatea sà citeascà o paginà de Lenin sau sà se informeze asupra partidului bolsevic in raport cu o continuitate a spiritului traditionalului imperialism rusesc.

Pentru N. Titulescu, comunismul este forma utopicà a inceputurilor revolutiei rusesti, dar sub constrangerea realitàtilor va evolua. In defintiv, Platon in Republica, nu preconizeazà o proprietate comunà a bunurilor, a femeilor, fàrà sà se preocupe de repulsia naturii umane fatà de asemenea randueli comuniste ? Utopiile formeazà avangarda tuturor revolutiilor, dar sunt sortite pieirii. Asa diagnostica N. Titulescu comunismul instaurat in Rusia.

Pe cat era de completà cultura juridicà a lui N. Titulescu, pe atat de redusà era cultura lui istoricà si politicà. La 1935 ràmàsese cu orizontul spiritual dinainte de 1914, reprezenta cultura intelectualà, sensibilitatea viziunii lumii dintr'o epocà istoricà mai putin agitatà, epocà ce luase sfarsit odatà cu isbucnirea primului ràzboiu mondial. Fiecare generatie are ca patrie spiritualà epoca in care s'a format si evenimentele, toatà ulterioara evolutie socialà, politicà, literarà, filosoficà, este prività in raport cu orizontul, tabla de valori, aspiratiile epocii de formatie.

Farà indoialà cà N. Titulescu avea e exceptionalà mobilitate a inteligentii o usurintà de exprimare unità cu o sprintenà ideatie, dar nu mai putin, curiozitatea lui intelectualà nu fusese ispitità de fenomenul bolsevic. La o intrunire publicà a partidului laburist, un participant a intrebat pe Keir Hardie unul dintre bàtranii cei mai venerati ai partidului laburist, ce crede despre teoria marxistà a plus valutei. Oratorul - Keir Hardie - replicà : « N'am citit pe Marx si nu stiu ce este teoria plus valutei, dar din cauza aceasta, nu mà simt mai ràu «. Atata timp cat o teorie politicà sau economicà nu devine o ideie fortà, animand transformàrile social-politice, o poti ignora. S'a spus cà revolutia este o ideia care si-a gàsit baionetele, ori ideia marxisto-leninistà, dispune de un Stat de proportiile Rusiei, de un Stat major al revolutiei mondiale, de partizani fanatici in toate Statele, partizani ce executà ordinele venite de la Moscova. Este adevàrat cà azi toatà lumea a ajuns sà vadà adevàratul aspect al Rusiei sovietice si chiar cei mai indàràtnici partizani ai unei politici de colaborare cu Moscova in organizarea pàcii mondiale isi dau seama de realitatea amenintarii bolsevismului, noul aspect al vechiului imperialism tarist. Dar nu era prea greu sà se descifreze acu'n douà zeci de ani enigma sovieticà, ajungea osteneala de a studia istoria Rus. de a urmàri tot ce s'a publicat mai de seama de catre comunistii rusi, pentru a intelege natura si proportiile pericolului bolsevic. Existà o continuitate a politicii rusesti, Stalin se situiazà fatà de Europa exact ca si tarul Nicolae I. Iar cine este familiarizat cu istoria Rusiei, isi poate da seama imediat de permanentele de directie ale politicii rusesti. O lucrare « Trois siècles de diplomatie russe » de Constantin de Grunwald (Paris 1945) redà admirabil aceastà continuitate, justificatà din punct de vedere rusesc. Voind sà justifice pactul Ribbentrop-Molotov din august 1939, Grunwald scrie : « Iàsand expansiunii Rusiei sovietice mainile libere in Baltica, in provinciile ruso-ukrainiene si in Basarabia, Germania ingàduia lui Stalin sà recupereze in integritatea lui vechiul patrimoniu national, mostenirea lui Petru cel Mare, a Ecaterinei a II-a si Alexandru I. Se aràta in acel moment la Berlin o mai mare intelegere decat la Paris si Londra a problemelor ridicate de istorie in Europa orientalà. Situandu-se din punct de vedere strict rusesc, ar fi fost criminal sà nu se profite de ocazia oferità ». Si in josul paginei autorul adaogà : « In 1871 Thiers declarase generalului Le Flô, ambasadorul Frantei la Saint-Petersburg : « Chestiunea polonezà este o adevàratà chee pentru a deschide usa prieteniei rusesti. Incà de acum patru zeci de ani eu am spus la tribuna Camerii cà sperantele date Poloniei continuau fatà de ea o neloialitate si fatà de noi o mare inselare. Polonia, noi am pierdut-o excitand-o atunci cand noi nici nu puteam si nici nu voiam s'o satisfacem ».

Celace sublinia Const. de Grunwald in 1945 putea sà fie càlàuza oricàrui ministru de externe român, càci istoria Rusiei stàtea la indemana oricui si in 1930.

N. Titulescu nu putea sà spunà ca bàtranul laburist Keir Hardie : « N'am citit pe Marx si habar n'am de teoria plus valutei si din cauza aceasta nu mà simt mai rau », atunci cand la malul Nistrului se auzea respiratia neràbdarii Rusiei. Comunismul nu mai era o simplà teorie politicà in cuprinsul unei lucràri privitoare la istoria doctrinelor politice, era o realitate, era, ca sà intrebuintez formula lui Jules Monnerot « Islamul secolului XX » (Sociologie du communisme).

Neintrecut tactician al Societatii Natiunilor, initiat in tot ce se prepara in culisele acelui fictiv parlament al popoarelor, N. Titulescu ignora realitatâtea ruseascà, unica realitate politicà obligatorie pentru Romània, si in functie de aceastà realitate, eram obligati sà ne organizàm apàrarea. Una din ciudàteniile acestui carmaciu al politicii noastre externe, era si deprinderea de a sta in stràinàtate, in loc sà stea la Bucuresti. Istoria nu cunoaste un caz similar. Era la Geneva, la Lausanne la Saint-Moritz, la Paris, la Londra, dar foarte rar si intr'o grabità vizità, la Bucuresti. Nu este de mirare cà N. Titulescu privea problemele Europei orientale din perspectiva lacului Leman, a Senei, a Tamisei, de pe inàltimile Alpilor, dar nu in perspectiva Nistrului. European ? Se poate, dar azi cred cà nici un Român nu mai poate avea naivitatea de a crede cà interesele specific romanesti sunt servite mai bine ignorandu-le si judecandu-le din punct de vedere... european.

Oamenii politici au consimtit tacit la aceasta inovatie a unui ministru de externe cu domiciliu ori unde, dar nu in capitala tarii. De ce ? La moartea lui Ionel Bratianu ramanea N. Titulescu singur, aureolat de succesul de tribuna obtinut la Geneva, cu relatii, de prestigiu, el se impunea ca o necesitate. Imi amintesc-in 1926, la Geneva-ce docil se arata I. Mitilineu, ministrul de externe fata de N. Titulescu, ministrul Romaniei la Londra si la Societatea Natiunilor. I. Mitilineu, de o fina inteligenta-facuse studiile in Franta-avea o mare indemanare de a evita situatiile dificile si o arta ateniana in conversatie, si totusi, fata de N. Titulescu avea o oarecare stangacie, parea jenat ca ii este, ca situatie politica superior, ministrul de externe fiind seful delegatiei romanesti la Geneva.

Cand N. Titulescu venea in tara, fireste pentru scurt timp si odata pe an sigur - la facerea bugetului-(se intampla uneori sa vina chiar de doua ori, cand era criza de guvern, si atunci casa lui devenea centrul activitatii politice romanesti. Cum se imbulzeau Grecii la Oracolul de la Delfi, se imbulzeau oamenii politici in anticamera lui N. Titulescu. Fara deosebire de partid, de toate categoriile, oamenii politici veneau sa asculte oracolul politicii internationale. Toti erau convinsi de superioara, de unica pregatire a lui N. Titulescu in problemele internationale, de aceia il inconjurau cu atata respect. In special national-taranistii ii aratau un adevarat cult, daca nu chiar o superstitie pentru valoarea lui N. Titulescu pe planul extern. Fireste ca aceasta pretuire generala ar fi suferit o radicala revizuire daca N. Titulescu s'ar fi incumetat sa faca o incursie in politica interna, celace s'a verificat in 1932, cand regele Carol II l-a chemat din strainatate si i-a incredintat formarea unui guvern de coalitie. Aceiasi oameni politici, aceleasi partide, i-au refuzat concursul, si dupa o saptamana de demersuri zadarnice, N. Titulescu a fost nevoit sa-si depuna mandatul. Un moment orgoliul lui a suferit, dar si-a dat seama ca nu-si poate pastra situatia lui privilegiata decat interzicandu-si orice imixtiune in politica interna. Se poate spune fara exagerare ca N. Titulescu a fost educatorul oamenilor politici chemati in 1944 sa execute rasturnarea aliantelor, sa poata limita imixtiunea Rusiei sovietice in politica noastra interna, sa conduca destinele tarii intr'un moment de grea cumpana.

In august, imediat dupa capitulare, in Universul, I. Lugojeanu a inceput sà publice o serie de articole intitulate : « Inapoi la politica lui N. Titulescu ». Era convingerea national-taranistilor si liberalilor ca Romania a savarsit o gresala (complexul de culpabilitate incepuse sa se manifeste) parasind politica lui N. Titulescu, in fond politica lui Benes. Nici unul dintre oamenii politici ai democratiei de tip liberal sau burghez, nu recapitula evenimentele, toti uitau ca Romania si dupa München a continuat politica lui N. Titulescu, iar in april 1939 acceptase garantiile engleze, dovedite inoperante in iunie 1940. Romania nu a abandonat politica lui N. Titulescu (recte politica pro-slava a lui Benes) ce fusese desmintita integral de pactul Ribbentrop-Molotov in august 1939. Daca N. Titulescu ar fi continuat sa fie ministrul de externe al Romaniei, cu ce ar fi modificat succesiunea evenimentelor ? Dupa München s'ar fi grabit sa faca o alianta cu Rusia sovietica ? Indoelnic, si chiar daca ar fi preconizat-o, il urma tara ? Dar nici nu merita osteneala unei examinari aceasta formula lansata dupa capitulare « sa ne intoarcem la politica lui N. Titulescu », deoarece Rusia sovietica a demonstrat cu o brutalitate asasina ce interpretare da aliantelor ei si, ma indoiesc ca I. Lugojanu ar mai indrazni sa scrie aberatiile din 1944. Ce crunt se ispaseste lenea de a-ti cunoaste un capcaun de vecin ca Rusia sovietica, ce soarta tragica ii este rezervata unei tari cu o clasa politica de o dureroasa ignoranta, tocmai a problemelor vitale pentru existenta istorica a unei natiuni !

La 1944 si Iuliu Maniu si Dinu Bratianu gandeau asupra problemelor externe, conform lectiilor primite de la N. Titulescu : marile democratii nu au decat o singura preocupare, si anume sa ocroteasca micile natiuni aparand principiile formulate de Wilson, principii pe care — o confirmare - le gasim si in Charta Atlanticului.

Sa fi vorbit unui democrat român de panslavism, de pericolul unei reluari a politicii de solidaritate rasiala de catre Moscova, erai privit cu un zambet de superioritate. Ascultatorii asidui ai postului B.B.C. nu auzisera despre asemenea chestiuni, deci daca Londra nu le examina, nu puteau fi decat enormitati nascocite de vrajmasii democratiei.

Oamenii politici români se situau in afara de linia istoriei noastre, in afara de geografia ei, precipitandu-se in sinistra aventura a capitularii.

Dar sa analizam pe sefii partidelor ce formau blocul democrat in 1944. (Va urma).

Palma de Mallorca, 10 martie 1951.

Pamfil SEICARU.

ROMANII LA PARIS

§ In ziua de 10 iunie a fost la Paris fostul rege Mihai I, si a participat la slujba religioasa oficiata la Biserica romana de catre C.S. Preot Parvanescu. In ziua de 11 iunie fostul suveran a acordat audiente.

Credem ca toti Romanii isi dau seama de binefacerile unui regim de adevarata democratie. Gratie libertatii scrisului noi am putut in repetate randuri sa atragem atentia fostului suveran asupra inconvenientelor ce le prezinta pentru monarhie retragerea in turnul de fildes. Suveranul a ascultat in cele din urma apelurile noastre si Chemarea se felicita de rezultatul obtinut. Dealtfel am primit felicitari pentru aceasta reusita si de la alti Romani. In ziua de 11 iunie a avut loc o receptie la care au luat parte circa 100 de persoane. Cu aceasta ocazie fostul suveran a aratat ca este inca departe de realitatile romanesti de oarece a adus multumirile sale Zissu-lui comitet national pentru activitatea depusa (?).

In orice caz noi aplaudam aceasta prima iesire in lume si dorim ca fostul suveran sa aiba o activitate romaneasca bogata si mai ales, sa nu aiba respiratia scurta.

§ In ziua de 1 Iunie a avut loc la capela greco-catolica romana din. 38, rue Ribera un parastas pentru pomenirea maresalului Antonescu. Au participat urmatorii Romani : Dna si dl George Barbul, Petala, Metta, Crihan (in repetate randuri am scos in relief anumite atitudini frumoase ale dlui prof. Crihan si o facem si acum. Dl Prof. Crihan este membru al Zissu-lui comitet, dar in acelasi timp este basarabean si aceasta din urma calitate nu-i permitea sa absenteze de la parastasul celui ce a eliberat Basarabia.) Hiottu, Col. Dan Ivanovici, Vasile Dumitrescu (din partea ziarului Patria), Leontin Constantinescu, O. Vuia, S. Lt. Sava, Gerard Stefanescu, Com. Opran (?) Maior Maftei, dl Tolu, Ghinescu, Cpt. N. Beldie, etc. Ne-a surprins lipsa unor fosti ofiteri superiori oplositi in timpul razboiului prin diferite legatii. Acestia datorau multe maresalului Antonescu, in special dl col. Tomoroveanu care gratie maresalului nu a facut nici o zi de front, a stat linistit la Paris, ba inca, desi avea leafa respectabila, pentru a nu plati chirie statea la Hotel Ritz, hotel rechizitionat de nemti. Semnalam cu placere prezenta dnei Braescu, o adevarata eroina a razboiului nostru sfant. Dna Braescu a condus in Rusia o masina sanitara cu care mergea pana in linia de lupta.

STIRI DIN PATRIE

§ « In fata Tribunalului Militar Bucuresti s'a judecat săptămâna aceasta procesul unei bande fasciste teroriste, alcătuită din legionarul Ion Stancu si subofiterii deblocati Gheorghe Cojocaru si Stoian Mihalache.

Indemnati la acte criminale impotriva muncii pasnice a posturilor de radio imperialiste, acesti dusmani inversunati ai clasei muncitoare si ai regimului de democratie populară au trecut la pregătirea unor acte de diversiune si sabotaj in scopul de a pricinui avarii si distrugeri in intreprinderile care apartin poporului muncitor.

Dar încă dela prima lor actiune criminală acesti banditi, agenti ai dusmanilor patriei noastre, atâtâtorii la război americani si englezi, au fost descoperiti si arestati datorită vigilentei organelor de Stat si a oamenilor muncii.

Conducătorul bandei era Ion Stancu, care încă din liceu a făcut parte din miscarea legionară si care după 23 August 1944 a fost condamnat la 3 ani inchisoare pentru crimele si jafurile comise în cadrul gărzilor « Iuliu Maniu ». După ispăsirea pedepsei, el a reusit să fie angajat la intreprinderea de Stat « Placajul » unde a intrat în legătură cu alti doi dusmani înrăiti ai clasei muncitoare, subofiterii deblocati Cojocaru Gh. si Stoian Mihalache, care lucrau aci ca pompieri si cu care a stabilit planul unei actiuni de sabotaj în fabrică si de crearea unei bande fasciste teroriste prin recrutarea de elemente legionare sau social-democrate de dreapta.

Pentru a strânge sumele de bani necesare procurării de armament, Ion Stancu, care ajunsese magazioner, datorită lipsei de vigilentă a conducerii intreprinderii, a furat cantităti mari de materie primă pe care, folosind complicitatea unor elemente corupte din intreprindere, le-a scos din fabrică si le-a vândut unor patroni de intreprinderi particulare. Totodată banditii se pregăteau să asasineze pe casierita intreprinderii într'o zi în care aceasta urma să vină cu salariile muncitorilor si să atace o filială a colecturii Loteriei de Stat, pentru ca din banii jefuiti să-si poată procura arme.

Nereusind să recruteze la « Placajul » aderenti pentru organizatia subversiva teroristă pe care vroiau s'o creeze si urmărind să-si extindă activitatea si în alte fabrici, Gh. Cojocaru si Stoian Mihalache au intrat la fabrica « Vasile Roaită ».

In acest timp Ion Stancu a trecut la efectuarea primului act de sabotaj. Urmărind să distrugă fabrica si să lase pe drumuri pe muncitorii, inginerii si tehnicienii ei, banditul a reusit să incendieze magazia pricinuind astfel mari pagube.

Prin vigilenta oamenilor muncii si a organelor securitătii de Stat, la numai câteva zile după provocarea primului lor act de sabotaj, banditii au fost arestati.

Tribunalul Militar Bucuresti, care i-a judecat, a pronuntat următoarea sentintă: Ion Stancu a fost condamnat la moarte, Gheorghe Cojocaru la 12 ani muncă silnică, iar Stoian Mihalache la 10 ani munca silnică.

« România liberă » din 23 mai 1951.

Calaii de la Bucuresti ii numesc pe martirii nostri « banditi », « teroristi », etc. E normal. Ceiace nu e normal e ca un domn numit Basil Gainatiu ce si-a stabilit sediul de consumare a fondurilor « elvetiene » la Munchen să afirme ca acesti martiri fac jocul comunistilor.

§ Abuzurile ce se fac de catre organele comuniste ajunge sa nemultumeasca pe sefii de la Bucuresti. Un caz il prezinta invatatorii care sunt târâti de colo colo, si pusi sa faca lucruri ce nu au nimic comun cu pregatirea lor. Astfel, in comuna Margineni, reg. Bacau, invatatorii au primit sarcina sa se scoale in fiecare dimineata la ora 3 si sa mearga din casa in casa cu câte un sef de tarla pentru a mobiliza pe tarani la insamantari. In com. Vidra, reg. Bucuresti, invatatorii au fost pusi sa umble din casa in casa pentru a strânge niste date statistice. In com. Tartasesti din acelasi regiune, cadrele didactice au fost scoase dintr'o sedinta a consiliului pedagogic si folosite in diferite munci la Sfatul Popular. In raionul Lehliu regiunea Ialomita, invatatorii au fost insarcinati sa controleze modul cum se executa lucrarile de transport pentru repararea unui drum. In com. Balcescu, regiunea Constanta, invatatorii sunt pusi sistematic sa faca de serviciu noaptea la telefon. Aceste observatii sunt facute de « Contemporanul » si s'ar putea spune ca abuzuri s'au facut totdeauna, dar ca o interventie a unei gazete, pune capat abuzurilor. Situatia nu se prezinta asa. Dupa ce spune ca « principala sarcina a invatatorilor este sa-i invete pe copii la scoala », gazeta scrie mai departe : « Activitatea lor obsteasca (a invatatorilor) trebuie sa conste insa nu in *munci organizatorice functionaresti*, care sa-i rupa de la sarcina lor de baza, ci *in munca politica culturala de educatie si de lamurire* ». Si iata ce intelege Contemporanul prin munca politica culturala etc. : « Invatatorii pot si trebuie sa fie conducatorii si insufletitorii miscarii partizanilor pacii, conducatorii si sprijinitorii cei mai activi ai cercurilor miciuriniste si de cultura generala, *ai cursurilor de limba rusa*, etc. Prin copiii din scoala, la cursurile de alfabetizare, prin lamurire de la om la om, prin exemplu personal, prin caminele culturale, prin colturile rosii dela gospodariile agricole colective de Stat si de la S. M. T. invatatorii sunt chemati sa infiacareze pe taranii muncitori in munca de indeplinire a Planului Cincinal in agricultura; *sa-i lamureasca asupra avantagiilor unirii de buna voie a pamânturilor in gospodarii colective;* sa explice taranilor muncitori ca efectuarea la timp a insamântarilor si tuturor muncilor agricole, folosirea metodelor agrotechnice inaintate in munca, *lupta impotriva actelor de sabotaj ale chiaburilor* sunt cele mai concrete si mai bune dovezi ale dragostei de Patrie, ale nazuintei lor de pace ». Se pune intrebarea : daca invatatorii vor face toate acestea, când se vor mai putea ocupa si cu invatatul copiilor la scoala ? Sau daca un taran pe care invatatorul l-a batut la cap ca e bine sa faca insamântarile la timp nu vrea sa inteleaga, nu va veni oare seful de tarla sa-l scoale la ora 3 pentru a-l duce din casa in casa sa scoata pe tarani la plug si cu alte metode decât convingerea ?

In orice caz, de data aceasta invatatorul va fi multumit de pretuirea pe care i-o da regimul : deacum inainte activitatea lui obsteasca nu mai consta in *munci organizatorice functionaresti* ci in *munca politica culturala, de educatie si de lamurire.*

Cât de multumiti trebuie sa fie invatatorii cu regimul comunist si cum se roaga pentru sanatatea celor care au fericit tara cu armistitiul ! Daca ar fi adevarata credinta populara ca sughiti cand te « binecuvinteaza » cineva, atunci Gogea Mitu ar trebui sà sughite 24 de ore pe zi.

Posta noastra

Mme Col. H. — *Nu ne-au iritat Stimată Doamnă insultele ce ne adresati, ci greselile de gramatică ce le-am gasit in scrisoarea D-voastră.*

Dl. Prof. Sergescu. — *Vă multumim frumos pentru cei 300 fr. ce ne-ati trimis cu romanescul : De la D-voastra putin, de la Dzeu mult.*

Caveler de Mintici.

Dacă pe dl general Rădescu ce si-a făcut o grupare politică fără asentimentul fostului rege, dle il declari rebel mă intreb ce ai de gând să faci cu noi care-i spunem lui Malai I că e prost un adevăr incontestabil ? De sigur în tară ne-ai impusca si ne-ai pune trupurile la răspântii.

Te sfătuim să trimiti articolul d-tale lui Romulus Boutiu sau lui Rene Theodoriadis. Ti-l publică sigur.

ROMANII IN EXIL

§ In ziua de 18 mai a avut loc la Paris o reusita gala Franco-Română, data in scopul de a strange un fond pentru ajutorarea Francezilor expulzati din România si a refugiatilor romani bolnavi sau saraci. Gala a fost pusa sub Inaltul patronaj al M.S. Regina Elisabeta. Un comitet de onoare format din inalte personalitati franceze si americane a dat sprijinul sau acestei manifestatii. In acest comitet acceptasera sa figureze si urmatorii Români : Antoniade, Veniamin si Djuvara si toti s'au retras. Dl Veniamin s'a retras chiar in ziua manifestatiei pretextând ca a primit chiar in acea zi un telefon de la Washington (?).

« Românii » acestia nu s'au multumit sa se retraga ci au facut o intensa propaganda printre francezi, rugându-i sa nu participe deoarece gala este data de nazisti (garzi de fier).

Sala a fost frumos decorata. In fundul scenei erau cele doua tricoloruri (francez si român), bogate, demne, in dureros contrast cu tricolorul românesc ce parea o cârpa deasupra portretului fostului rege la serbarea de la 10 mai. A participat M.S. Regina Elisabeta si o seama de personalitati din lumea politica franceza. Programul a fost frumos, bine aranjat. Vom trece in revista pe Romanii ce si-au dat concursul la aceasta frumoasa serbare. A cântat bucati populare romanesti dl Baciu iar dl Tepordei a incantat participantii cu frunza sa, « instrument muzical tipic românesc » cu care si-au plâns durerile stramosii, cu care-si plâng durerile astazi cei ce au ales calea muntelui, asa cum a tinut sa accentueze prezentatorul (un francez) programului.

Dna Rascu a cantat cu mult suflet compozitia compatriotului nostru dl N. Furlungeanu, « Ma'ntorc la tine Bucuresti ». Echipa de dansuri a fost si de data aceasta la inaltime, iar dna Ileana Simo a dansat. Dna Simo este o dansatoare de mare talent si va avea-suntem siguri-acelas succes si in Italia unde intentioneaza sa se duca, ca si pe scena teatrului « Casino de Paris ».

Bucati românesti a cantat deasemeni dna Gaby Radulescu. Ne intrebam de ce nu face apel la Dna Radulescu si Zissu-l comitet, si ne intoxica, pe noi, dar mai ales pe straini cu vocile lesinate ale dnei Pia sau dlui Varlam ? Nu intelegam totusi de ce comitetul aranjator a indepartat din program in ultimul moment pe dna Ileana Bratuianu, fosta artista a teatrului national din Bucuresti.

S'au strans cu aceasta ocazie 70.000 de franci. Desigur ca rezultatul materia ar fi fost si mai frumos daca nu ar fi existat sabotajul de care a fost vorba. Stim totusi ca dna Marjorie Negruzzi este o femeie energica, americana prin nastere, românca cu tot sufletul astazi, care nu se va lasa impresionata de lucraturile Veniaminilor si Caranfililor si in viitor va organiza alte serbari ca acea de la 18 mai.

§ Informatii culese in ultimul moment ne obliga sa revenim asupra vizitei la Paris a fostului rege Malai I. Fostul rege nu a venit sa-si vada « supusii » ci pur si simplu pentru a participa la o nunta de familie. In ziua de 9 iunie, la ora 12, in biserica St Pierre de Chaillot a avut loc casatoria Pr. Michel de Bourbon-Parme cu Pr. Yolande de Broglie. Subsecretarul de Stat la interne Veniamin a cautat sa profite de aceasta vizita pentru a lustrui Zissu-l comitet atât in fata refugiatilor cât si in fata strainilor. Primilor voia sa le dovedeasca ca Malai I se ocupa de soarta « supusilor », strainilor voia sa le dovedeasca ca Românii fac bloc in jurul fostului rege. Dar Malai nu voia. Au avut loc discutii furtunoase si numai la 10 noaptea fostul rege s'a hotarat sa iasa in lume. S'a format in graba un comitet aranjator format din Veniamin, gen. Petrescu si plagiatorul Dragu, si au inceput telefoanele. Au fost invitati chiar si oameni cari pâna acuma erau numiti tradatori si carora li se promitea puscaria in tara. Motivul ? Sa dovedeasca strainilor ca si cei cari au fost la Viena il sprijina pe rege. Dl Dragu a cautat sa-l puna in vedeta pe prietenul dsale Franasovici, invitandu-l fara stirea lui Veniamin. Si aceasta invitare a dat loc la o mica comedie. Dl Veniamin a refuzat sa-l prezinte fostului rege pe dl Richard, pe motiv ca « nu-l cunoaste ». Dar Richard a trecut peste Veniamin si a dat mâna cu Malai I.

Chestia ni se pare comica. Ma rog, de ce se face dl Richard vinovat ? De colaborare cu ocupantul. Dar si Veniamin a colaborat si chiar Gogea Mitu. Care e deosebirea intre ei ? Unul a colaborat mai mult, altul mai putin, dupa cum interesele ocupantului dictau mentinerea valetilor mai mult sau mai putin.

S'au mai intâmplat si alte scene caragialesti. Dna Georgescu Cosmovici s'a prezentat fostului rege si i-a spus : « Majestate, se zice ca i-ati retras increderea dlui general Radescu. Eu cred ca ati facut rau. Stirile venite din tara arata ca poporul impleteste in sperantele sale numele M. Voastre cu al dlui general ». Gogea Mitu nu a dat nici un raspuns. A privit pe fereastra deoarece in acel moment trecea o masina luxoasa. Ca deobiceiu il interesa mai mult viteza si motoarele decât refugiatii si tara.

Un fost capitan bolnav i-a supus problema fostilor ofiteri de care nu se intereseaza nimeni deoarece nu au condicuta de partid. I-a aratat ca sunt ofiteri in sanatorii si in casele de nebuni. La care fostul rege a raspuns laconic : « Saracii ». Fostul capitan a iesit furios.

In fond, iesirea in lume a fostului suveran a fost un simplu turneu electoral : strângeri de mâna, surâsuri false, nici o hotarâre in favoarea celor ce sufar.

Incercarea subsecretarului de Stat de la interne a esuat. Toti oamenii cinstiti care l-au auzit vorbind pe Malai, spun peste tot: Fostul rege e prost. Lucru ce noi l-am spus de mult. Intrebam cine are interes sa reurce pe tronul de la care a abdicat un om caruia i se impleticeste limba in gura când vorbeste ? Fara indoiala ca numai aceia care vor sa acopere furtul fondului elvetian.

In limba franceza, in colectia revistei « Bulletin européen » din Roma, dl Horia Roman publică o brosură de apărare a intereselor noastre in Dobrogea. Brosură intitulată « Dobrudja, Dernière Cendrillon », are 16 pagini, o harta a Dobrogei si un desen de pictorul Eugen Dragutescu.

Felul in care se prezinta această brosură de propaganda românească este foarte simpatic si-l recomandam tuturor celor care nu dispun de fondurile furate la Berna, dar cari ca si dl Roman - au ceva de spus pentru apararea tarii.

Cititi « Dotia — Rien que des cendres », de Pamfil Seicaru, 390

Cititi « Quelque part sur le Dniestr », roman de N.S. Govora, 360 fr.

Cititi « Antologia poetilor români in exil », de Vintila Horia, 350 fr.

IN VARF DE SABII

§ Asteptam « Romanul », ziarul dlui Gen. Radescu si cu tristeta o spunem : a constituit o mare desamagire. Scris corect, dar in nici un articol nu simti ca svâcneste o convingere, nu simti o bataie de inima. « Ramânul » putea sa apara exact cu aceleasi articole si in 1930, deoarece nu strabate nici un ecou din marea, negraita tragedie a natiei. Scrisul acesta caligrafic in care cuvintele trec ca un tren cu vagoane goale printr'o gara de pe Baragan, cum ne doare. Exercitii de stil si de compozitie ; atât si nimic mai mult. Am citit si recitit articolul « Europa fara pace », a dlui Grigore Gafencu si ne-am intrebat de ce acest articol nu ar putea fi semnat de un Englez, American, Brazilian, sau Suedez ? Este asa de impersonal, asa de obiectiv încât iti vine sa urli de durere. Poate sa fie diplomatic, dar suferinta imensa a tarii, de asemenea liturghii cu braga are nevoie ?

Scrisul acesta sclivisit, fara continut de idei, fara nici o autenticitate emotiva, toata aceasta distinsa insiruire de banalitati ne aminteste o nuvela de Maxim Gorcki. Intr'un hotel de studenti se gasea o servitoare care nu stia sa scrie si s'a rugat de un student sa-i alcatuiasca o epistola pentru iubitul ei. Studentul a compus o scrisoare asa cum i se ceruse. Servitoarea a ascultat lectura si la sfarsit s'a multumit sa spuie : Este bine dar lipseste o lacrima.

In toate articolele, corect stilizate, siraguri de locuri comune, ca niste perle false : lipseste o lacrima.

Nu este vorba de talent sau lipsa de talent, poate se cere mai multa indemanare sa faci piruiete in vid, sa scrii fara sa spui nimic, este vorba de acel accent de emotivitate care transfigureaza chiar o fraza banala. Am primit la redactie scrisori de la oameni simpli, cu tare putina stiinta de carte, dar ce impresionante erau. Aproape si constructia neindemanateca a frazei capata farmec, aducea ecou de acasa. Simteai ca cel care ne scrie este numai cu trupul pribeag, dar sufletul lui tânjeste in preajma casei cotropita de vrajmasi, simteai ca intre rânduri sta prabusit un suspin. Pentru acei oameni simpli tara este unica realitate. Caligrafii acestia ai tragediei natiei nu-si dau seama ca se simte artificialul si peste indiferenta lor se aseaza inutil fardul stilistic ?

Ne pare rau s'o spunem, dar « Romanul » se intreaba : Ce ne desparte ? Raspundem : O lacrima. Numai ca aceasta lacrima care lipseste este inlocuita cu afectarea searbada a politicianismului.

Si este pacat. Generalul Radescu da acea farâma de iluzie dupa care tânjeste sufletul nefericitului pribeag român. De ce ni se destrama si aceasta iluzie ?

§ In urma notitei date de noi in numarul trecut ne-au venit la redactie mai multe scrisori. Din ele relese : Au jurat credinta republicii, cu speranta ca vor fi mentinuti in posturi urmatorii lectori : Emil Turdeanu, Gheorghiu, Nandris. Cel care a fost interpret la conferinta pacii si a primit 540.000 fr. este dl Basil Munteanu. Cel care la Roma primea 450.000 franci fr. lunar este dl Sever Popa. Dl care s'a hotarat sa-si treaca doctoratul este Basil Munteanu iar cel care nu a pacatuit cu nici o lucrare este dl Veniamin.

§ La Centrul de Cercetari Stiintifice francez au reusit sa intre mai multi savanti romani printre care dnii Basil Munteanu si dl Veniamin. Acolo sunt platiti cu lefuri frumoase. Natural, pentru a intra se cer doua conditii : sa ai diploma (doctorat) si lucrari. Ori dintre cei doi, nici unul nu este intreg, s'ar putea spune ca fiecare reprezinta o jumatate, dl Basil Munteanu nu e in regula cu doctoratul de carece cel pe care il are in tara a fost trecut cu usile inchise si nu si-a tiparit teza, dar are lucrari valoroase, iar Veniamin are doctoratul dar nu are nici o lucrare. Dl Veniamin are fobia scrisului.

Fara indoiala ca noi nu ne ridicam contra faptului ca acesti domni au reusit sa intre la acel centru si primesc bani, mai ales ca banii nu sunt romanesti. De s'ar putea ca toti Romanii sa-i pacaleasca pe francezi ar fi bine, dar ne ridicam contra faptului ca acesti domni fac tot ce le sta in putinta pentru a impiedica intrarea altor Romani daca nu sunt inscrisi in partidul national taranesc. Astfel, când regretatul Sângiorgiu s'a prezentat si el, a intampinat greutati. Ma rog in centru se stia deja ca [illegible] Sangiorgiu purta in tara 7 pistoale la brâu. Desigur ca pana la urma lucrarile si diplomele pe care le avea disparutul germanist i au deschis usile ; dar nu mai putin ramâne incalificabila interventia unui domn al carui nume e cunoscut dealtfel, pentru a impiedica primirea profesorului Sangiorgiu.

Si in situatia dlor Munteanu si Veniamin se pune o intrebare. Stiind ca numai amandoi formeaza un intreg, de ce nu se inteleg sa ia numai o leafa iar cealalta s'o ofera unui alt compatriot care are si diplome si lucrari ?

§ Centrul de studii national-taraniste « Simeon Barnutiu », a fost suprimat de autoritatile franceze, care nu admit ca pe teritoriul Frantei sa se faca politica partizana. A fost nevoie de interventia strainilor pentru a li se atrage atentia resistentialistilor nostri ca nu e momentul sa se faca politica de partid. E probabil ca din aceasta cauza anunturile ce apar in « La Nation Roumaine » in legatura cu cartile de membru ale national taranistilor, sunt scrise in limba româna când ziarul e scris in limba franceza.

§ Pentru a-si arata cu claritate silintele pe care le depun pentru realizarea unirii, national taranistii au fixat in acelasi zi in care dl Leontin Constantinescu tinea o splendida conferinta la Centrul românesc de cercetari stiintifice, o conferinta la Scufundatiile Regale. Si doi national taranisti, Spartacus Mamaliga si Demostene Beldiceanu au venit la conferinta dlui Leontin Constantinescu, motiv pentru care si-au atras o aspra admonestare din partea dlui Veniamin.

§ In « Romania viitoare » gasim o nota prin care se lauda sectia româneasca a B.B.C.-ului. Dupa Romania viitoare aceasta sectie « are de pe acum inscris un loc de prim ordin in istoria resistentei nationale si a luptei pentru libertate si democratie ».

Desigur ca pentru resistentialistii nostri, cel ce vorbeste le radio este un resistent calificat. Pentru castigarea unui asemenea post de resistent se duce si se va duce si in viitor o apriga lupta, mai ales cand altii « de al doilea ordin » vor fi chemati sa puna mâna pe arma.

Dar toata lumea stie ca echipa de la Londra ne spunea sa depunem armele si sa trecem la « aliatul firesc », tatucul Stalin, dupa cum tot acelasi echipa a primit la Londra cu accentuate plecaciuni pe dna Constanta Craciun careia i-au dat toate explicatiile necesare pentru a o convinge pe distinsa presedinta a Femeilor Antifasciste Romane de eficacitatea rezistentei ce au depus-o atunci cand altii mureau in Rusia. Si aceasta se petrecea daca nu ne inselam in 1946.

Lauda adusa echipei resistente de prim ordin isi are explicatia ei. Dl Gh. Ionescu membru al zisei echipe a laudat in seara de 11 Aprilie Romania viitoare. Deci serviciu pentru serviciu. Si dl Ionescu a spus resistentilor de a doua mana din tara, adevaruri. Astfel, dsa a afirmat ca Malai I a dat burse studentilor. Dupa svonurile care circula, Mihai Viteza primeste bani si nu da, in orice caz sigur este ca nu a dat bani. Sa se faca proba ca a dat bani si-i vom ridica osanale. Malai are bani numai pentru Talbot-uri dar nu pentru studenti si bolnavi. De ce atunci aceste minciuni ? Oare cred dnii de la B.B.C. ca si cei de la Romania viitoare ca o actiune cladita pe minciuna are sanse de durata ? Cred oare ca nu vine scadenta imposturii ?

§ Sub semnatura Gh. Olteanu a aparut in Faclia un interesant articol intitulat « Lipsa de curaj civic ». Cititorii Chemarii stiu ca sub pseudonimul Gh. Olteanu se ascunde inteligenta capitanului Iliescu, iar dupa unele guri rele, chiar Mme cap. Iliescu.

Teza e interesanta. Iliescu intreaba de ce oamenii nu au curaj sa marturiseasca ca la anumite epoci s'au inselat. El sunt toti scarmenati. Si maresalul (mai ales) si legionarii si taranistii si (surprinzator) chiar autorii loviturii de la 23 august dirijata de Mihai Viteza. Bineinteles, exista o categorie de oameni care nu s'au inselat : aceia sunt B.B.C. istii.

Si in articolul citat, capitanul Iliescu revine foarte des cu o fraza : « iti sta mintea in loc », adica autorului articolului ii sta mintea in loc. Noi il felicitam pe camaradul capitan Iliescu de curajul civic de care da dovada, recunoaste ca-i sta mintea in loc, celace - trebuieste sa admitem - nu oricine are curajul sa faca. Numai ca acest curaj al dlui Olteanu nu este total. Nu ne spune de cand e cu mintea oprita. Din articol ar relesi ca aceasta oprire ar fi recenta, ori adevarul e altul : mintea olteanului sta in loc de mult, din 1941, daca nu si mai dinainte.

§ Dl Rautu (Misu) s'a prezentat fostului rege Mihai cerandu-i sa puna ordine la biserica din Paris. Fostul suveran l-a trimis la comitetul lui Visoianu. Observam ca in ultimul timp, fostul suveran a rezolvat o chestie spinoasa: ori de cate ori cineva ii cere ceva, Mihai il trimite la Comitet. Inainte, in asemenea ocazii trebuia sa faca apel la manitica lui pentru a fi sfatuit.

§ In luna ianuarie au parasit Franta dnii Martin Finkelstein (Economu) si N.S. Govora. Primul a cerut viza de iesire pentru Palestina si al doilea pentru Spania. Se zice ca functionara de la pasapoarte careia i s'au predat ambele cereri, a savarsit o eroare, dand lui N.S. Govora viza pentru Izrael si dlui Economu pentru Spania. Se mai zice ca ambii erau foarte incurcati. Pana la urma chestiunea s'a avanjat.

§ Dl. Nicolae Timiras a fost numit representant al zissu-lui comitet national pentru Canada. Dl Timiras a fost diplomat român la Roma, trimis de regimul fascisto-nazist al maresalului Antonescu. In acest post a ramas pâna când a fost dat afară de Ana Pauker.

Inainte de a fi dat afara insă dl Timiras a voit să-si consolideze situatia, vizând chiar postul de ministru al României in Cetatea Eternă. Pentru acasta ii trebuiau relatii. Si ca atâtia alti Români destepti, dl Timaras a văzut realizarea relatiilor în căsătorie. Si s'a insurat cu secretara lui Pietro Nenni cunoscutul Socialisto-comunist italian. Si Nenni i-a servit de nas. Si a fost o nuntă cu bucluc. Dl Nenni a admis cu oarecare greutate să intre în biserică, dar când a fost să tină lumânarile în mână, n'a voit in ruptul capului. Se opuneau la aceasta convingerile dsale progresiste.

Si valetul Anei Pauker, finul comunistului Pietro Nenni, a devenit resident si regalist malaist infocat. Dl Visoianu l-a pus in paine. Să le dea Dzeu noroc.